

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ZÁBIEDOVO

Obec Zábiedovo
potvrdzuje platnosť územnoplánovacej dokumentácie
v zmysle uznesenia obecného zastupiteľstva
č. B-2 zo dňa 27.07.2003
Ing. J. Bauovčan podpis a pečiatka Bauovčan

Objednávateľ : OBEC ZÁBIEDOVO
Spracovateľ : ATELIER C, LIPTOVSKÝ HRÁDOK

Dátum : JANUÁR 2003

3

Aktualizované' vznesením č. C-2 z 27.10.2007
bez zmien a doplnkov

Aktualizované' vznesením č. B-5 z 26.06.2011
bez zmien a doplnkov.

Aktualizované' vznesením č. B-11 z 28.6.2015
bez zmien a doplnkov.

Aktualizované' vznesením č. 18/2019 z 22.6.2019
bez zmien a doplnkov.

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV :

Hlavný riešiteľ :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Urbanizmus :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
MÚSES :	Ing. Peter Gažík
Životné prostredie :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Demografia :	RNDr. Vladimír Trebichavský
Občianska vybavenosť, doprava :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Rekreácia a cestovný ruch:	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Výroba:	Ing. Peter Gažík
Zábery plôch PPF :	Ing. ach. Monika Callová
Elektrická energia, telekomunikácie :	Ľubomír Pleva
Plyn :	Ing. Juraj Števček
Vodné hospodárstvo :	Irena Hudečková

OBSAH :

1. Hlavné ciele územného plánu obce.....	6
2. ZÁVÄZNÉ ČASTI PREDCHÁDZAJÚCEJ ÚPD A ÚPD VYŠŠIEHO STUPŇA ..	7
2.1.1. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVA.....	7
2.1.2. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY	9
3. ROZBOR ŠIRŠÍCH ÚZEMNÝCH VZŤAHOV	10
3.1. Vymedzenie riešeného územia.....	10
3.2. Rozbor širších územných vzťahov	10
4. ROZBOR FYZICKO-GEOGRAFICKÝCH (PRÍRODNÝCH) POMEROV.....	13
4.1. Geomorfologické členenie, tvar a reliéf územia.....	13
4.2. Geologické a inžiniersko - geologické pomery.....	13
4.3. Pôdne pomery.....	14
4.4. Klimatické pomery.....	14
4.5. Hydrologické a hydrogeologické pomery.....	15
4.6. Rastlinstvo a živočíšstvo.....	15
5. ROZBOR SOCIOEKONOMICKÝCH POMEROV.....	19
5.1. Poľnohospodárstvo.....	19
5.2. Lesné hospodárstvo.....	21
5.3. Vodné hospodárstvo.....	21
5.4. Ochrana prírody.....	22
6. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	23
6.1. Stav životného prostredia v regióne.....	23
6.2. Stav životného prostredia v riešenom území	23
6.2.1. SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA (SKŠ) A POPIS JEJ PRVKOV	23
6.2.2. STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V INTRAVILÁNE.....	24
Ovzdušie.....	24
Voda.....	24
Doprava	24
Odpadové hospodárstvo	24
Urbanistická zástavba	25
6.2.3. VEGETÁCIA INTRAVILÁNU.....	25
7. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ PREDPOKL. ROZVOJA OBCE.....	26
7.1. OBYVATEĽSTVO.....	26
7.1.1. HISTORICKÝ VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV	26
7.1.2. PRIRODZENÝ A MIGRAČNÝ POHYB V ROKOCH 1993-2000.....	27
7.1.3. VEKOVÁ A POHLAVNÁ SKLADBA OBYVATEĽOV	28
7.1.4. NÁRODNOSTNÉ A NÁBOŽENSKÉ ZLOŽENIE OBYVATEĽOV	30
7.1.5. VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA	31
7.1.6. EKONOMICKÁ AKTIVITA A ODCHÁDZKA ZA PRÁCOU	32
7.2. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND	33
7.2.1. DOMOVÝ FOND	33
7.2.2. BYTOVÝ FOND A OBÝVANOSŤ BYTOV	34
7.2.3. TRVALO OBÝVANÉ BYTY PODĽA VEKU A KATEGÓRIE.....	35
7.2.4. TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ	36
7.3. CELKOVÉ HODNOTENIE	36
2.3.1 ZHODNOTENIE DEMOGRAFICKEJ SITUÁCIE BEZ NAVRHOVANÝCH ZMIEN.....	36

2.3.2 PREDPOKLADANÝ NÁRAST BYTOVÉHO FONDU, PROGNÓZA POČTU OBYVATEĽSTVA PO REALIZÁCII NAVRHOVANÝCH ZMIEN	37
8. HISTÓRIA A KULTÚRNE HODNOTY PROSTREDIA.....	38
9. URBANISTICKÁ KONCEPCIA OBCE	40
10. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ.....	42
10.1.1. VOLNÉ KAPACITY A CHÝBAJÚCA VYBAVENOSŤ	42
10.1.2. VYBAVENOSŤ OBCE - návrh	43
11. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	45
11.1. VÝCHODISKÁ A PODMIENKY PRE RIEŠENIE.....	45
11.2. NAVRHOVANÉ RIEŠENIE	45
11.2.1. ROZVOJ REKR. A CEST. RUCHU V INTRAVILÁNE OBCE	46
11.2.2. ROZVOJ REKR. A CEST. RUCHU V EXTRAVILÁNE OBCE	47
12. VÝROBA	48
12.1. Poľnohospodárstvo	48
12.2. Lesné hospodárstvo	48
13. VODNÉ HOSPODÁRSTVO.....	49
13.1. STAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA V OBCI.....	49
13.2. VODNÉ ZDROJE A VODOVODNÁ SIETĚ	50
13.2.1. VODNÉ ZDROJE	50
13.2.2. NÁVRH VODOVODNEJ SIETE	51
13.2.3. VÝPOČET POTREBY VODY	52
13.3. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD	54
13.3.1. VÝPOČET MNOŽSTVA ODPADOVÝCH VÔD	54
13.3.2. NÁVRH KANALIZAČNEJ SIETE	56
14. ENERGETIKA	57
14.1. ELEKTRICKÁ ENERGIA	57
14.1.1. VYSOKÉ NAPÄTIE VN	57
14.1.2. ROZVODNÁ SIETĚ NN-VZDUŠNÉ VEDENIE	57
14.1.3. VEREJNÉ OSVETLENIE:	58
14.2. VEDENIA A ZARIADENIA SLABOPRÚDU	58
14.2.1. TELEFÓNNE VEDENIE	58
14.2.2. MIESTNY ROZHLAS	59
14.2.3. TELEVÍZNE KÁBLOVÉ ROZVODY	59
14.3. ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM	59
14.3.1. VŠEOBECNÉ ÚDAJE	59
14.3.2. POPIS PLYNOVODOV	59
14.3.3. NÁVRH NOVÝCH PLYNOVODOV	59
14.3.4. ZHODNOTENIE	60
15. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	61
Návrh koncepcie riešenia odpadového hospodárstva obce:.....	61
16. ZÁBER PLÔCH PPF	63
16.1. Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy	63
17. FUNKČNÉ A PRIESTOROVÉ USPORIADANIE ZASTAVANEJ ČASTI OBCE70	70
17.1. JESTVUJÚCE LIMITY.....	Chyba! Záložka není definována.
17.2. REGULATÍVY URBANISTICKEJ KOMPOZÍCIE	70
17.3. REGULATÍVY JEDNOTLIVÝCH PLÔCH.....	71
18. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI A CESTOVNÉHO RUCHU	82
18.1. Občianska vybavenosť	82
19. REGULATÍVY PRE VÝROBU	83

19.1.	Výroba v intraviláne	83
19.2.	Výroba v extraviláne	83
20.	DOPRAVA, DOPRAVNÉ ZARIADENIA, PREPRAVNÉ VZŤAHY	85
20.1.	Jestvujúce regulatívy dopravy	85
20.2.	Navrhované regulatívy dopravy	85
21.	REGULATÍVY PRE TECHNICKÉ VYBAVENIE ÚZEMIA.....	87
21.1.	Regulatívy vodného hospodárstva.....	87
21.1.1.	VODNÉ ZDROJE A VODNÉ TOKY.....	87
21.1.2.	ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD.....	88
21.2.	Regulatívy elektrickej energie	89
21.2.1.	OCHRANNÉ PÁSMA:	89
21.3.	Regulatívy pre slaboprúd.....	90
21.4.	Regulatívy zásobovania ZEMNým PLYNOM.....	90
22.	REGULATÍVY OCHRANY KULTÚRNYCH HODNÔT	91
23.	REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY	92
23.1.	Regulatívy MÚSES.....	93
23.2.	Regulatívy ekostabilizačných opatrení.....	94
23.2.1.	VÝSADBA LÍNIOVEJ DREVINOVEJ VEGETÁCIE	94
23.2.2.	VÝSADBA HYGIENICKEJ A IZOLAČNEJ VEGETÁCIE	94
23.2.3.	NÁVRH PLOCH PRE NÁHRADNÚ VÝSADBU DREVÍN.....	94
24.	VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY	95
25.	POUŽITÉ PODKLADY	97

Základné údaje

1. HLAVNÉ CIELE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Hlavným cieľom územného plánu obce (ÚPN-O) je pripraviť taký nástroj pre obec, ktorý jej umožní realizovať strategický cieľ rozvoja, schválený v zadaní pre spracovanie ÚPN-O Zábiedovo :

- ⇒ zachovať identitu obce
- ⇒ zabezpečiť trvalo-udržateľný rozvoj obce
- ⇒ rozvíjať vhodné funkcie v existujúcej štruktúre zástavby a domového fondu
- ⇒ obnoviť a zachovať tradíciu ľudových zvykov
- ⇒ nespoliehať sa na veľké investície, realizovať ciele s minimálnymi ekonomickými vstupmi formou postupného nabaľovania aktivít
- ⇒ rozvíjať priestorové usporiadanie jednotlivých funkčných plôch v obci tak, aby vzťahy vnútri obce boli prehľadné, jasné a zrozumiteľné pre návštevníkov obce, ale i jej občanov
- ⇒ vybudovať nové administratívno-správne centrum obce, ktoré bude spĺňať náročné požiadavky na dobré fungovanie samosprávy po prenose kompetencií zo štátnej správy
- ⇒ rozumne využívať prírodné zdroje v súvislosti s trvalo udržateľným rozvojom obce

2. ZÁVÄZNÉ ČASTI PREDCHÁDZAJÚCEJ ÚPD A ÚPD VYŠŠIEHO STUPŇA

Územnoplánovacia dokumentácia pre obec nebola dosiaľ spracovaná.

Územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre toto územie je schválený územný plán veľkého územného celku (ÚPN-VÚC) Žilinského kraja, ktorého záväzná časť vyšla v Zbierke zákonov pod číslom 223/1998 ako nariadenie vlády.

2.1.1. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVA

Z ÚPN-VÚC ŽILINA SÚ V KATASTRI OBCE ZÁBIEDOVO ZÁVÄZNÉ NASLEDUJÚCE REGULATÍVA:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry :

- Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia.

2. V oblasti sociálnej infraštruktúry :

- Riešiť priestorové podmienky provizórne umiestnených škôl, školských zariadení a skvalitniť ich vybavenosť.

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky :

- Vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno – priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú.
- Podporovať diferencované regionálne potreby využitia rekreácie a turistiky pre zlepšenie hospodárskych aktivít a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a Turci, ...
- Využiť polohu Kysúc a Oravy, ktoré sú dobre dostupné z veľkých sídelných aglomerácií v Českej a Poľskej republike, pre budovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť so športovým a relaxačným zameraním plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach,

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu :

- Rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability a ich funkčný význam v kategóriách
 - biocentrá regionálneho a nadregionálneho významu
 - biokoridory regionálneho a nadregionálneho významu

- Dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
 - pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
 - pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
 - pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
 - pre ekosystémy mokradí vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- Zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- Zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami – trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj (výlučne chemicky vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov apod.),
- Stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverziu ako ekotónovú zónu les – bezlesie,
- Podporovať extenzívne leso – pasienkárске využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinárskych a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
- Zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec),
- Zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplneným sprievodnej zelene,
- Prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť,
- Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov apod.),
- Rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozbor kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu, osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti.

5. V oblasti dopravy a technickej infraštruktúry :

Doprava:

- Cykloturistická magistrála v úseku ... – Oravský Biely Potok – Zuberec - ...

Vodné hospodárstvo:

- Chrániť z hľadiska právnej ochrany vôd :
 - vodohospodárske oblasti
 - vodárenské toky a ich povodia

pásma hygienickej ochrany zdrojov vody slúžiacich pre hromadné zásobovanie pitnou vodou

- Podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a chrániť koridory prívodov pitnej vody
- Podporovať výstavbu systémov pre odkanalizovanie územia a zneškodňovanie odpadových vôd, prednostne v územiach, kde sa zabezpečuje právna ochrana vôd

Energetika:

- Zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečovaní územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja
- podporovať rozvoj plynofikácie územia, chrániť koridory jestvujúcich a navrhovaných plynovodov

Odpady:

- zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov ...
- sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia.

2.1.2. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Z ÚPN-VÚC ŽILINA SÚ V KATASTRI OBCE ZÁBIEDOVO ZÁVÄZNÉ NASLEDUJÚCE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY :

- Cykloturistická magistrála v úseku ... – Oravský Biely Potok – Zuberec - ...

3. ROZBOR ŠIRŠÍCH ÚZEMNÝCH VZŤAHOV

3.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešeným územím je zastavaná časť obce a jej bezprostredné okolie.

Záujmovým územím je v súčasnosti spravovaný kataster, čo predstavuje 1798 ha (aj s Hámričkami) a susedí s katastrálnym územím Trstenej (na severe), Tvrdošína (na západe), Habovky (na juhu) a Brezovice (na východe). Kataster má pretiahnutý tvar v smere SSZ-JJV s najväčšou mapovou dĺžkou cca 9,5 až 10 km a šírkou 4 km.

3.2. ROZBOR ŠIRŠÍCH ÚZEMNÝCH VZŤAHOV

Kataster obce leží v Skorušinských vrchoch v povodí potoka Zábiedovčiek, ktorý tečie smerom na sever, kde ústí ako ľavostranný prítok do toku Oravica.

Potok Zábiedovčiek preteká obcou, ktorá leží v severnej časti katastra v nadmorskej výške 644 m.

Mesto Tvrdošín je politicko-hospodárskym, kultúrno-spoločenským a administr.-správnym centrom okresu, ktoré poskytuje a bude poskytovať obci Zábiedovo vyššiu vybavenosť a služby nadmiestneho významu. Zázemie poskytuje obci i mestečko Trstená, ktoré sa nachádza v jej blízkosti.

Z hľadiska dopravy je obec napojená na štátnu dopravnú sieť prostredníctvom št. cesty III/05941, ktorá končí v obci. Táto sa napája na trase medzi Tvrdošínom a Trstenou na štátnu cestu prvej triedy I/59. Najbližšia železničná stanica je v Trstenej, ktorá je koncovou stanicou na železničnom ťahu II. kategórie SD č.181 Kľačany – Trstená. Po r. 2015 sa uvažuje s jej predĺžením na hranicu s Poľskou republikou, čím nadobudne medzinárodný význam.

Obec od 24.10.2000 vyváža odpad do skládky TKO v Partizánskej Ľupči.

Záujmové územie katastra obce prináleží do povodia rieky Oravy a jeho ľavostranného prítoku Oravica. Samotné územie katastra obce spadá do dvoch povodí a to povodia toku Zábiedovčiek a povodia toku Trsteník, ktoré sú ľavostrannými prítokmi Oravice.

Obec má vlastný zdroj pitnej vody v lokalite Košiare. Nakoľko výdatnosť pramenísk v lokalite Bukovina, ktorá nadväzuje na vodné zdroje obce Zábiedovo- Košiare je dobrá, uvažuje sa s využitím týchto zdrojov a ich napojením na Oravský skupinový vodovod.

V obci nie je vybudovaná kanalizácia.

Obec je napojená na zdroj zemného plynu pomocou prípojky VTL zaústenej do regulačnej stanice v časti Hámričky. Prípojka je napojená na tranzitný VTL plynovod medzi Tvrdošínom a Trstenou a vedená popri prístupovej št. ceste III/05941.

Obec Zábiedovo je zásobované elektrickou energiou zo vzdušného vedenia VN22kV-číslo linky 274, ktoré je vedené z Ústia nad Priehradou. Vedenie prichádza do obce od Tvrdošína.

Obec Zábiedovo patrí do UTO Tvrdošín. V obci je vybudované vzdušné telefónne vedenie. Diaľkové káble katastrom obce nie sú vedené. Telekomunikačné siete patria do primárnej oblasti Martin.

Územným rozhodnutím č. 2000/13809 zo dňa 27.06.2001 OÚ v Tvrdošíne, odbor životného prostredia rozhodol o umiestnení stavby diaľkového privádzača termálnej vody z Oravíc do Nižnej, ktorý bude prechádzať k.ú. Zábiedovo medzi hospodárskym dvorom ošíparne a miestnou časťou Hámričky.

Smerná časť územného plánu obce Zábiedovo

4. ROZBOR FYZICKO-GEOGRAFICKÝCH (PRÍRODNÝCH) POMEROV.

4.1. GEOMORFOLOGICKÉ ČLENENIE, TVAR A RELIÉF ÚZEMIA.

Kataster obce Zábiedovo patrí takmer celý do geomorfologického celku Skorušinské vrchy a podcelku Skorušina. Len malý cíp katastra v jeho južnej – "habovskej" časti patrí do celku Podtatranskej brázdy a podcelku Zuberecká brázda. V rámci alpsko-himalájskej sústavy a provincie Západných Karpát patria tieto celky spoločne do oblasti Západných Beskýd.

Reliéf podľa relatívneho výškového členenia je väčšinou pahorkatinný, vo vrcholovej časti Skorušinských vrchov miestami vrchovinný. Z morfoskulptúrneho hľadiska prevláda akumuláčno-erózný reliéf prolúviálno-fluviálnej rezanej pahorkatiny. Z morfoštruktúrneho hľadiska sa jedná o reliéf rytmicky zvrstvených zlomovo-vrásových štruktúr.

Dominantným mikrotvarom reliéfu sú hlboké „V“ dolinky bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou. Niva v katastri je vyvinutá len popri toku Zábiedovčika, najmä v jeho nižšej časti.

Výškové rozpätie katastra je od asi 605 m n.m. pri výtoku Zábiedovčika z katastra v jeho severnom cípe až po 1192 m n.m. na kóte Mikulovka.

Typy reliéfu sú v brázdových a predhorských pahorkatinách limitované z hľadiska hospodárskeho využitia, vhodné sú na poľnohospodárstvo, limitovane vhodné na výstavbu sídiel, priemyselno-technických objektov a komunikácií. Vo časti rozpojených vrchovín sú málo vhodné vlastnosti na hospodárske využitie, vhodné sú na lesné hospodárstvo a cestovný ruch, značne je limitovaná vhodnosť pre poľnohospodárstvo a výstavbu sídiel.

V type reliéfu z hľadiska cestovného ruchu prevláda varieta so stredne atraktívnymi prvkami vo výhľade do okolia.

4.2. GEOLOGICKÉ A INŽINIERSKO - GEOLOGICKÉ POMERY.

Geologicky patrí celé územie katastra do Skorušinských vrchov t.j. do paleogénu vnútorných Karpát. Tvorené sú najmä pieskovecami, menej ílovcami.

Z hľadiska inžiniersko-geologických rájónov územie katastra patrí do oblasti flyšových vrchovín. V území sa nachádza len jeden inžiniersko-geologický rájón flyšoidných hornín (Sf), kde sa v horninovom prostredí striedajú ílovce, prachovce, slieňovce, pieskovce so

zlepencami alebo karbonátmi vo vrstvách, ktoré sú priepustné až nepriepustné. Je tu premenlivá agresivita podzemných vôd. Reliéf tvoria prevažne mierne až stredné svahy a ploché chrbty, strmé svahy sú na masívoch s prevahou pieskovcov. Vyskytujú sa tu plytké povrchové zosuvy a hlboké zvetrávanie hornín. Pre miestne účely možno využiť len horninové komplexy s prevahou pieskovcov (lomový kameň, štrk). Poľnohospodárske pôdy 6.- 9. bonity. Zhoršené podmienky pre výstavbu vyplývajú z intenzívneho zvetrávania, namŕzania hornín a výskytu zosuvov. Pre ukladanie odpadov je územie nevhodné.

4.3. PÔDNE POMERY.

Z pôdných typov v riešenom území prevládajú hnedé pôdy kyslé a hnedé pôdy podzolované na flyšových sedimentoch. Málo sa vyskytujú hnedé pôdy oglejené a plytké. V nive Zábiedovčika sa nachádzajú nivné pôdy na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch. Zrnitosťou sa v katastri nachádzajú prevažne pôdy ľahké až stredne ťažké. Z hľadiska náchylnosti na eróziu sú to pôdy značne náchylné

4.4. KLIMATICKÉ POMERY.

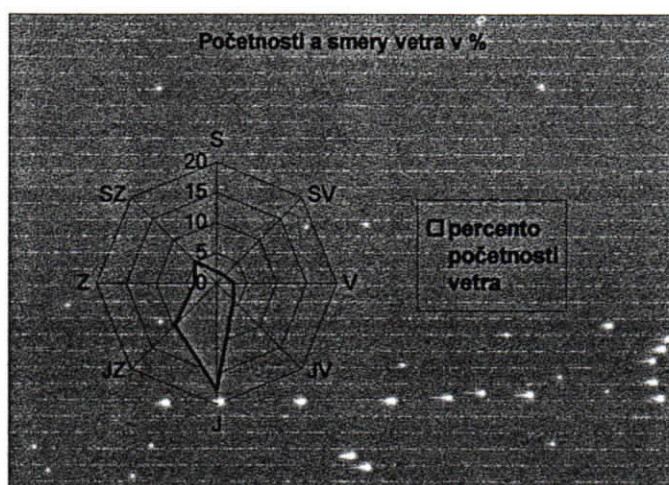
Územie prevažnou väčšinou patrí podľa Končekovej klasifikácie do chladnej klimatickej oblasti a do okrsku C1– mierne chladného s priemernou júlovou teplotou od 12° do 15°C. Iba najsevernejší cíp katastra patrí do mierne teplej klimatickej oblasti a v rámci nej do okrsku B9 – mierne teplého, veľmi vlhkého s nadmorskou výškou nad 500 m n.m.

Klimaticko-geografický typ horskej klímy chladnej podľa Tarábka má priemernú teplotu v januári –5° až –6,5°C, v júli 13,5 až 16°C a ročné zrážky 800 – 1100 mm.

Údaje o častosti smerov vetra sú k dispozícii najbližšie z meracej stanice v Ústí nad Priehradou:

Prehľad o častosti smerov vetra v promile a priemernej rýchlosti v m/s:

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
Častosť vetra v ‰:								
19	18	28	39	175	98	36	51	536
Priemerná rýchlosť vetra v m/s:								Priemer
1,9	1,9	1,5	2,0	3,0	3,3	2,2	2,3	2,3

Priemerný úhrn zrážok v mm z dlhodobých meraní v najbližšej lokalite Tvrdošín:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		IV-IX	X-III
42	42	52	52	81	109	113	101	64	60	52	42	810	520	290

4.5. HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY.

Územie patrí do úmoria Čierneho mora. Hlavným tokom zberajúcim vody takmer z celého územia je tok Zábiedovčik. Tento tok má na území katastra viacero malých prítokov, až niekoľko metrov hlboko sa zarezávajúcich do flyšového podložia. Zábiedovčik ústi pod Trstenou do riečky Oravice. Tok má v podstate bystrinný charakter.

Typ režimu odtoku je snehovo-dažďový s vysokou vodnosťou marci až máji, najvyššími prietokmi v apríli a najnižšími v januári – februári a septembri – októbri.

Priemerný ročný elementárny odtok sa pohybuje v závislosti od nadmorskej výšky približne od 15 do 20 l s⁻¹ km⁻².

Priepustnosť zvodnených vrstiev je v paleogéne s prevládajúcimi pieskovecami pórovo-puklinová a vrstvová – dobrá.

4.6. RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO.

Podľa fytogeografického členenia (Futák, Atlas SSR, 1980) patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale) a obvodu západobeskydskej flóry (Beschidicum occidentale), okrsku Západné Beskydy.

Pre geobotanickú charakteristiku územia bolo použité členenie podľa Geobotanickej mapy Slovenska (Michalko a kol., 1987). V riešenom území sa nachádzajú nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

A – jedľové lesy kvetnaté (Eu-Fagenion)

Al - lužné lesy podhorské a horské (Alnenion glutinoso-incanae, Salicion triandrae, S. eleagni..)

F - bukové lesy kvetnaté (Eu-Fagenion)

Fm - bukové kyslomilné lesy horské (Luzulo-Fagion)

PA – jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Abietion, Vaccinio-Abietion)

Jedľové lesy kvetnaté (Eu-Fagenion) (A) sú tvorené zmiešanými jedľovo-bukovými lesmi na rôznych podložiach, so zvyčajne viacvrstvovým bylinným podrastom. Prímesovými drevinami sú javor horský, brest horský a jaseň štíhly, zriedkavo smrek obyčajný. Na flyšoch prevažuje jedľa a významné sú byliny ako *Oxalis acetosella*, *Galium rotundifolium*, *Rubus hirtus*, *Maianthemum bifolium*.

Lužné lesy podhorské a horské (Al) sú pokračovaním nížinných krov na alúviách a údolných nivách na stredných a horských tokoch riek zväčša v extrémnejších klimatických podmienkach. Pôdy sú štrkovité až kamenisté, zriedkavo piesočnaté. Krovinnú vrstvu tvoria vrba trojtyčinková, v. purpurová, v. košíkarska, v. krehká, miestne aj vrba sivá. Vtrúsený vo vyšších polohách môže byť smrek a zemolez čierny.

Bukové lesy kvetnaté (F) sa vyskytujú v podhorskom a horskom stupni na všetkých geologických podložiach. Pôdy sú hlboké, humózne, s bohatým bylinným podrastom. V drevinovom zložení sa nachádza dub zimný, javor horský, javor mliečny, brest horský, lipa malolistá, jaseň štíhly, zriedkavo smrek obyčajný.

Bukové kyslomilné lesy horské (Fm) vyskytujú sa na všetkých geologických podložiach. Tvorí ich bohatý súbor spoločenstiev smrekovo-bukovo-jedľových lesov. Je tu chladnejšia klíma a humifikácia je spomalená. Hromadí sa surový humus, pôdy podzoluujú. Z drevín sa tu vyskytuje jedľa, buk, smrek. Jednotlivo môže byť vtrúsený javor horský, smrekovec, borovica, jarabina vtáčia a breza bradavičnatá. V tomto území je potenciálny výskyt tisu červeného. V krovinnom podraсте sa vyskytuje zemolez čierny, ruža alpská, ríbezľa skalná, rakyta, baza červená, kalina a iné. Z pôd prevládajú hnedé pôdy nenasýtené, môžu byť aj podzoly.

Jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Abietion, Vaccinio-Abietion) (PA) sa vyskytujú na nenasýtených až podzoloovaných kamenistých hnedozemiach, najčastejšie na kyslých horninách. Táto jednotka sa vyskytuje v bezbukovom geografickom variante. V pôvodnom zložení mala prevahu jedľa biela, primiešaný bol smrek obyčajný, vtrúsený smrekovec opadavý a borovica sosna, z listnáčov jarabina vtáčia, javor horský, jedľa sivá a výnimočne buk lesný. Vo fytocenózach sú významné *Clematis alpina*, *Valeriana tripteris*, *Cirsium erisithales*. *Poa stiriaca*, *Carex alba*. Sú to najčastejšie produkčné lesy s funkciou pôdoochrannou. Porasty sú viacmenej jednovrstvové. Prirodzená obnova nebýva najlepšia.

Biotopy rastlín

Biotopy súčasnej vegetácie charakterizujú terajší stav tejto zložky krajiny. V lesoch prevládajú bukové jedliny s dominantným zastúpením smreka, menej jedle, buka, javora a iných vmiešaných drevín. V bylinnom podraсте dominujú *Oxalis acetosella*, *Maianthemum bifolium*, *Festuca ovina*, *Vaccinium myrtillus*, *Luzula pilosa*, *Poa nemoralis*, *Luzula luzuloides*.

Vo vyšších polohách možno nájsť aj biotopy jedľovo-smrekových lesov. V podraсте pristupujú byliny ako *Actaea spicata*, *Athyrium filix-femina*, *Homogyne alpina*, *Polygonatum verticillatum*, *Prenthes purpurea*. Na niektorých miestach vrcholových partií Skorušinských vrchov je les rozvoľnený a v podraسته tu dominantne nastupuje predovšetkým *Vaccinium myrtillus*. Les postupne prechádza do riedkolesia, koruny sú vyvinuté až po zem a stromy sú tak odolnejšie voči imisijným vplyvom. V krovitom podraسته sa potom vyskytujú bežné druhy ako šípka, trnka obyčajná, baza červená a lieska obyčajná. Tieto biotopy sú fyziognomicky trochu podobné biotopom kriačín, ktorý je rozsiahle zastúpený v nižších častiach katastra, v jeho severnej časti. Okrem vyššie spomenutých krov vyskytujú sa tu kalina obyčajná, zemolez čierny, jarabina vtáčia, vrbá rakytová, vrbá purpurová, vrbá sivá, svib obyčajný, jaseň štíhly, topol osikový, čremcha obyčajná, breza previsnutá a iné bežné druhy. Biotop pasienkov sa vyznačuje prevládajúcou trávnuou zložkou avšak s prítomnosťou kríkov. Tieto živné horské pasienky sú na miestach bývalých terasovitých polí najmä v západnej časti katastra. V druhovom zložení sú zastúpené *Festuca rubra*, *F. pratensis*, *Cynosurus cristatus*, *Phleum pratense*, *Poa pratensis*, *Alchemilla* sp., *Trifolium repens*, *Lotus corniculatus*. Biotopy lúčnych porastov sa nachádzajú prevažne vo východnej časti katastra. Zaberajú aj väčšie plochy nad obcou, sú kosené a druhové zloženie je miestami redukované. Z druhov možno spomenúť *Trisetum flavescens*, *Dactylis glomerata*, *Arrhenatherum elatius*, *Festuca rubra*, *Anthoxanthum odoratum*. Kantropogénnym biotopom patria biotopy polí. Tvorené sú prevažne jednoročnými kultúrami, intenzívne sú obhospodarované a hnojené. Druhové zloženie burín tu rastúcich je veľmi redukované. V severnom cípe katastra pod Hamričkami, v časti Rovne je v priestore nivy Zábiedovčika biotop úhoru na ináč zrejme intenzívne využívannej ornej pôde. Rastlinstvo je tu husto vyrastené a tvorené ruderalnými druhmi bylín rodov *Artemisia*, *Tanacetum*, *Potentilla*, *Melilotus*, *Agropyron*, *Arrhenatherum* apod. V mokraďných biotopoch sú typickými druhmi *Equisetum palustre*, *Cirsium rivulare*, *Carex gracilis*, *Eriophorum gracile*, *Mentha longifolia*, *Juncus conglomeratus*, *Dactylorhiza glomerata*, *Myosotis palustris*, *Alchemilla*, *Geranium phaeum* apod.

Riešené územie zasahuje do jedného živočíšneho regiónu v rámci Karpatskej provincie a to do beskydského okrsku, západného podokrsku vonkajšieho obvodu Západných Karpát.

Biotopy živočíchov

Živočíšne spoločenstvá sa samozrejme viažu na priestory vytvorené rastlinami. Charakter týchto spoločenstiev je teda ovplyvňovaný rastlinnou zložkou. V lesoch sa nachádza veľké živočíšne spoločenstvo, z ktorého mnohé druhy sú s ním úzko spojené ako napr. ďatle, sýkorky, brhlíky, veverice. Pre iné živočíchy je les útočiskom a úkrytom pred nepriateľom. Z obojživelníkov je typický lesný druh skokan hnedý, vzácny je mlok karpatský. Z vtákov možno spomenúť jariabka, tetru, hlucháňa, tesára, hýľa, krivonosu, myšiaka hôrneho a jastraba veľkého. Z veľkých cicavcov je to jeleň, medveď, rys, vlk, mačka divá, sviňa divá, srnec, jazvec, liška. Medzi motýľmi ihličnatých lesov sa nachádzajú aj typický škodcovia ako mníška obyčajná, medzi chrobákmi zasa lykožrút smrekový patrí ku kalamitným škodcom. K hmyzím predátorom patria známe bystrušky a húseničiarske. Chránené sú niektoré fúzače. Iným významným biotopom živočíchov je biotop krovín. Má svoje charakteristické druhy a na území katastra je hojne zastúpený. Hlavným odlišujúcim znakom týkajúcim sa najmä cicavcov je oproti lesom ich telesná malosť vyplývajúca z menších rozmerov rastlín. Z cicavcov sú typické piskor obyčajný, bieložúbka, zajac poľný, hranostaj, lasica, tchor. Nachádzajú sa tu jašterice, skokan, zmija obyčajná. Z vtákov sú to straka obyčajná, hrdlička poľná, drozd čvikoťavý, penice, strnádka, kolibiariky apod. Biotopy okrajov hôr sú otvorené, s bohatým rastlinstvom a veľkým množstvom živočíchov. Bohaté je zastúpenie hmyzu – koníky, svižníky, bzdochy, mravce. Veľký je výskyt pavúkov súvisiaci s výskytom hmyzu. Z motýľov možno spomenúť babočku admirálsku, pávočku, zubatokrídla,

vretenôčku ranostajovú, lišaja mliečnikového. Živočíšne spoločenstvo polí a lúk sa líši od predošlých najmä významnými zásahmi človeka. Nachádzajú sa tu pohyblivé druhy, schopné vzdialiť sa pri príchode človeka. Z vtákov prevažujú škovránkovité, trasochvostovité a bažantovité. Z cicavcov tu žijú drobné hlodavce, hmyzožravce aj predátori. Možno tu tiež nájsť bežné obojživelníky, plazy a samozrejme hmyz (svrček poľný). Ďalším živočíšnym spoločenstvom je spoločenstvo ľudských obydlí – intravilánu. Trvalá prítomnosť človeka znamená, že len niektoré druhy si zvykli na tieto podmienky. Typickými predstaviteľmi sú bocian biely, kavky, liška, kuna, lasica, tchor, lastovička, belorítka, plamienka driemavá, trasochvost, zelienska, jašterica, pavúky, kosce, muchy, vošky, osy, včely apod. Špecifickými spoločenstvami sú živočíšne spoločenstvá vôd a brehov vôd. Nachádzajú sa tu rôzne ulitníky, pavúky, pobrežníky, podenky. Vody sú čiastočne využívané obojživelníkmi v rámci ich vývojového cyklu.

5. ROZBOR SOCIOEKONOMICKÝCH POMEROV.

5.1. POĽNOHOSPODÁRSTVO

Kataster Zábiedova patrí podľa typizácie rastlinnej produkcie do typu s veľmi malou produkciou, okrsku s veľmi malou intenzifikáciou. Hlavnými plodinami sú zemiaky, obilniny a krmoviny na ornej pôde, ktorá sa prevažne nachádza v nive Zábiedovčika v podstate v úzkom páse. Na svahoch pahorkatín sa nachádza striedavo na jednotlivých terasách najmä na východnej strane katastra nad obcou. Pomer ornej pôdy k ostatnej poľnohospodárskej pôde je veľmi malý. Prevládajúcou kultúrou poľnohospodárskej pôdy sú trvalé trávne porasty. Štruktúra hrubej rastlinnej produkcie je pasienkársko – lúčno – zemiakárska.

Typ živočíšnej produkcie je typ s veľmi malou produkciou, subtyp so strednou efektívnosťou priamych materiálových nákladov a okrskov s malou intenzifikáciou. Prevládajúcimi druhmi hospodárskych zvierat sú hovädzí dobytok a ošípané.

Štruktúra živočíšnej produkcie je mäsovo-mliečna, s produkciou mäsa, syrov, kravského mlieka.

Na pôde hospodári Poľnohospodárske družstvo Trsteník Trstená, hospodársky dvor Zábiedovo. Užíva ornú pôdu s výmerou 11,6 ha a lúky a pasienky s výmerou 528,2 ha.

Z poľnohospodárskych BPEJ sa v katastri nachádzajú nasledovné:

staré číslo	popis	zrinitosť	bonita
90000	Zrázy (nad 25°)		9
90601	NP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké- ľahké	6
90601	NP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké- ľahké	6
96601	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	6
96602	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
96601	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	6
96601	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	6
96602	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
96602	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7

	sedimentoch		
96602	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
96604	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
96604	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
96606	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
96803	HPa, HPp na svahovinách a zahliinených štrkopieskoch	stredne ťažké až ľahké	7
96901	HF oglejené na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké	7
97801	HP plytké na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké, typické	9
98213	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	ľahké	9
98201	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké, typické	9
98201	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké, typické	9
98214	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	ľahké	9
98214	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	ľahké	9
98215	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	ľahké	9
98203	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké, typické	9
98203	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké, typické	9
98215	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	ľahké	9
98216	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	ľahké	9

Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6.

Na hospodárskom dvore v Zábiedove sú v súčasnosti nasledovné stavy hospodárskych zvierat:

- v priestore Pig Farm – ošipárni Družstevného agrokombinátu Námestovo s kapacitou 13 tis. kusov je momentálne 9 tisíc kusov ošípaných
- v priestore poľnohospodárskeho družstva Tvrdosín (severný cíp katastra) PD Žiarec Tvrdosín sezónne chová a predáva hydinu a chová 60 kusov hovädzieho dobytku, jedna hala je prenajatá na chov ošípaných a v jednej je výroba reziva
- v priestoroch poľnohospodárskeho družstva „Trsteník“ Trstená, hospodársky dvor Zábiedovo je v súčasnosti 213 ks hovädzieho dobytku

Na základe uvedeného počtu hospodárskych zvierat a prevládajúcich smerov vetra boli pre jednotlivé lokality vypočítané nasledovné ochranné pásma (m):

Pig Farm

pásma v smere	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
pásma konečné	2606	1459	536	759	283	268	417	581

PD Žiarec Tvrdošín

pásma v smere	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
pásma konečné	190	106	39	55	21	20	30	42

PD Trsteník Trstená, dvor Zábiedovo

pásma v smere	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
pásma konečné	391	219	80	114	42	40	63	87

V rámci pôdohospodárstva v obci pracuje Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov s 20 členmi. Hospodária na pôde záhradkárskej kolónie Pod Studienkami.

5.2. LESNÉ HOSPODÁRSTVO.

V katastri Zábiedova nájdeme lesy všetkých troch kategórií. Hospodárske lesy patria všetky do jedného hospodárskeho súboru – 53-HV-110 tvoreného kyslými smrečinami s jedľou a bukom. Uplatňuje sa tu smrekové hospodárstvo kyslých stanovišť vysokých polôh. Vo forme hospodárskeho spôsobu prevažuje maloplošný holorubný a podrastový spôsob. Rubná doba je 110 rokov a obnovná prevažne 30 rokov. Hlavnou cieľovou hospodárskou drevinou je smrek s primiešanými jedľou, bukom, smrekovcom a cennými listnáčmi. Aj v súčasnom drevinovom zložení prevláda smrek, vyskytuje sa tu aj jedľa, buk, borovica, javor horský. Pri vodných tokoch a na podmáčaných lokalitách možno pozorovať porasty jelše sivej. V priestore Chabzdova sa nachádzajú lesy osobitného určenia z titulu imisií. Malým výbežkom zasahujú aj do územia katastra Zábiedova. Jedná sa o hospodársky súbor 53-UV-100. Stanovištne podobné hospodárskym lesom sú tieto lesy silnejšie atakované imisiami ako lesy v iných častiach katastra. Rubná doba bola skrátená o desať rokov kvôli rýchlejšej obnove porastov. V podraze vysadený buk takisto zápasí o svoju existenciu v zhoršených podmienkach. Ochranné lesy sú zastúpené prakticky len jedným porastom a patria do hospodárskeho súboru 01-OV-200 – lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach. Hospodársky spôsob je tu výberkový a obnovná doba nepretržitá.

Hospodárenie v lesoch je spoločné – v Pozemkovom spoločenstve Zábiedovo sú urbárski majitelia a Združenie vlastníkov lesa. Obhospodarujú 856,4 ha lesnej pôdy.

5.3. VODNÉ HOSPODÁRSTVO.

Je popísané v samostatnej kapitole.

5.4. OCHRANA PRÍRODY.

V katastri Zábiedova sa nenachádza žiadne chránené územie. V zmysle platného zákona o ochrane prírody a krajiny je však každé územie na Slovensku chránené minimálne stupňom jedna. Podľa tohto stupňa sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny na činnosti uvedené v záväznej časti materiálu.

Hoci tu nie je vyhlásené žiadne chránené územie, uplatňuje sa tu druhová ochrana rastlín a živočíchov. Znamená to, že vybrané druhy rastlín a živočíchov, ktorých zoznam je zverejnený v zbierke zákonov nemožno ničiť vrátane ich biotopov.

6. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.

6.1. STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V REGIÓNE.

Pre syntetickú charakteristiku životného prostredia vo väčších oblastiach možno využiť geoeologické typy prírodného prostredia. V katastri prevláda životné prostredie stredohorí s mierne limitovanými ekologickými podmienkami pre život človeka s mierne chladnou až chladnou pahorkatinovou až vrchovinovou krajinou.

6.2. STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V RIEŠENOM ÚZEMÍ

6.2.1. SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA (SKŠ) A POPIS JEJ PRVKOV

Kataster Zábiedova bol v minulosti intenzívne využívaný na poľnohospodársku výrobu, čoho svedkom sú terasy a úzke políčka na oboch stranách obce. Terasy sú väčšinou zarastené krovínami a priestory medzi nimi sú vyplnené pásikmi ornej pôdy a kosených lúk, prípadne pasienkov. Miestami zarástli celé terasy a to nielen krovínami ale aj náletovými stromami ako jaseň štíhly, vrbá rakyta, topoľ osika, jarabina, čremcha a tiež smrek a borovica. Historicky sa tak vytvorila diverzifikovaná štruktúra krajiny s významnou funkciou biodiverzity. Okrem tejto ekologickej funkcie nie je zanedbateľná aj funkcia krajinársko-estetická. Vytvára sa tu charakteristický ráz krajiny Hornej Oravy, ktorý je príťažlivý aj pre krátkodobého návštevníka. Prevládajúcim rastlinným spoločenstvom v katastri je les, ktorý zaberá najmä jeho južnú časť. Lesy sú obhospodarované bežným spôsobom, striedajú sa tu viac-menej rovnoveké, jednoetážové porasty s viacetážovými. Ďalšou charakteristikou územia je, že do lesného fondu boli pribraté väčšie plochy bývalých pasienkov, ktoré samovoľne zarástli lesom. Prinieslo to opäť diverzitu aj do lesných spoločenstiev – riedkolesie, ktoré je takto omnoho príťažlivejšie aj pre človeka. V katastri je pomerne veľa porastov krovín rastúcich buď na prudkých svahov medzi terasami, alebo v skupinách bez väzby na terasy. Významné sú z hľadiska výskytu drobných foriem živočíchov – vtákov, cicavcov aj opeľujúceho hmyzu. Plochy pasienkov sa nachádzajú pomedzi porasty krovín na terasách. Časť z nich – najmä na západných svahoch nad obcou – je intenzívne využívaná na pasenie dobytka. Spôsob pasenia, odhliadnuc od jeho výsledku ako samozrejmej užitočnosti pre človeka, prináša lokálnu devastáciu stanovišť dobytkom. Vzhľadom k nepriaznivým pomerom podložia – flyšové horniny, je nevhodné úplné obnaženie pôdneho krytu. Vzniká tak ideálna situácia pre nástup erózie z privalových dažďov. Porasty lúk možno pozorovať naopak viac na východnej strane nad obcou. Lúky sú kosené a miestami tvoria aj väčšie súvislé celky. Kosenie síce zasahuje do života na týchto lokalitách, avšak na druhej strane sú využívané ako potravné biotopy viacerých predátorov. Orné pôdy v katastri sú

väčšinou sústredné v nive Zábiedovčika. Nájdeme aj zorané prúžky polí v rámci terás nad obcou, tvoria však nevelké percento plôch. Z prírodného hľadiska je to biotop najsilnejšie narušovaný človekom a vyžaduje si na udržanie neustály prísun energie. Pre človeka je však významným existenčným fenoménom. Možno konštatovať, že súčasné využívanie katastra formou ornej pôdy je únosné. Vodné toky s brehovými porastami sú významným krajinným fenoménom v každej oblasti. Voda je základným atribútom života a tento fakt by mal byť odrazom nášho vzťahu k nej. Nie vždy je to tak v praxi, keď mnohokrát nachádzame práve výsypy domáceho odpadu smerujúce do vodných tokov. Prináša to viacnásobný negatívny efekt – od znečisťovania tokov, cez možnosť kontaminácie až po devastáciu estetických hodnôt.

Pri všímaní si jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry je dobré pokúsiť sa o vnímanie interakcií a súvislostí. V literatúre dosť zdôrazňované postavenie ekotónových spoločenstiev sme sa pokúsili zobrazit' aj na mape, kde pre hlavné druhy ekotónov sme použili samostatné legendy. Jednou z dôležitých funkcií týchto prechodných zón je zvyšovanie biodiverzity územia.

6.2.2. STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V INTRAVILÁNE.

Ovzdušie

Celá obec je plynofikovaná, pričom využitie plynofikácie je cca na 60%. Tejto miere zodpovedá aj prítomnosť spalín z tuhých palív.

Exhaláty z dopravy kvalitu ovzdušia ovplyvňujú minimálne, vzhľadom k tomu, že Zábiedovo je koncová obec.

Voda

Kvalita pitnej vody nie je ohrozovaná napriek intenzívnej poľnohospodárskej činnosti.

Kanalizácia v obci nie je vybudovaná, čím je ohrozovaný miestny tok potenciálnym znečistením kanalizačnými výpusťami z rodinných domov. Likvidácia odpadových vôd z rodinných domoch je riešená pomocou akumulácie v žumpách a odvozom vo fekálnych vozoch do okolitých ČOV.

Miestny tok je znečisťovaný drobnými divokými skládkami odpadu v jeho blízkosti.

V tokoch nie sú znateľné procesy degradácie pod vplyvom nadmerného znečistenia. Predpokladáme, že znečistenie je v takom rozsahu a takého charakteru, že sú ho schopné toky v rámci svojich samočistiacich procesov eliminovať.

Doprava

Doprava sa nachádza v obci len miestna, čím sa minimalizuje jej dopad na životné prostredie.

Odpadové hospodárstvo

Uskladnenie tuhého komunálneho odpadu produkovaného obcou je zabezpečené od 24.10.2000 na skládke TKO v Partizánskej Ľupči.

V okolí intravilánu, ale aj v obci najmä pri potoku sa nachádzajú drobné divoké skládky odpadu.

Urbanistická zástavba

Obec sa vyvíjala ako potočná dedina. Jej štruktúra zástavby sa formovala tokom Zábiedovčik, ktorý obcou preteká.

Obec funkčne pozostáva z dvoch častí novšej a staršej sídelnej štruktúry, ktorá je plynule prepojená v úrovni hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva. Obec je rozvinutá pozdĺž hlavnej komunikácie, na ktorú sa v mieste situovania Obecného úradu napája vedľajšia komunikácia, popri ktorej sa rozvinula ďalšia výstavba v dolinke nemenného toku. Od priesečníka týchto dvoch ulíc sa smerom na sever (popri objekte Oravského spotrebného družstva) a na juh (popri kostole) rozprestiera menej (sever) a viac upravený (juh) verejný priestor s komunikáciami na obidvoch stranách toku, ktorý uzatvára na juhu štruktúra priečnej zástavby. Najstaršie historické objekty s charakteristickou úzkou parceláciou sa nachádzajú práve v tejto časti.

Vodný tok vytvára výrazný kompozičný prvok.

Centrum obce je pretiahnutého tvaru a tvorí ho pás zelene okolo toku Zábiedovčik. Kumuluje v troch bodoch. Na severe v rozšírenom páse zelene v meandri toku zariadením Oravského spotrebného družstva, v strede v mieste východnej vetvy zástavby obce zariadeniami Obecného úradu, Požiarnej zbrojnice atď. a na juhu vrcholí r. k. kostolom a základnou školou.

Ďalšia občianska vybavenosť, ktorá sa tu nachádza je roztrúsená po celej obci a nezodpovedá potrebám jej obyvateľov. Možnosť ďalšieho rozvoja centra na vlastných plochách je obmedzená.

Štruktúra zástavby je v centre obce pomerne zachovalá. Z pôvodných domov sa tu nachádzajú len tri zrubové stavby.

6.2.3. VEGETÁCIA INTRAVILÁNU.

Nosným prvkom vegetácie intravilánu obce Zábiedovo sú centrálné parkové plochy popri vodnom toku Zábiedovčika. Vyvinuté sú najmä časti pri obecnom úrade, kde nachádzame vzrastlé jedince jaseňov, topoľov kanadských, líp, vrb. Vyskytuje sa tu aj jarabina vtáčia, breza ovisnutá. V okolí kostola sa nachádza pár jedincov jaseňa štíhleho, lipy a smreka obyčajného. Pás vysokej zelene pokračuje od obecného úradu popri potoku nadol k pohostinstvu. Vodný tok je tu lemovaný stromoradiím najmä z topoľov kanadských, ale aj s výskytom lipy, jaseňa a ovocných stromov. Parčík pod materskou škôlkou obsahuje limbu a lipu. Sprievodná zeleň vodného toku pokračuje nadol stromoradiím z mladších jedincov jarabiny, lipy, brezy a vrb. Pod areálom družstva nastupuje viac-menej prirodzený brehový porast, najmä na západnej strane potoka. Z ďalších významnejších lokalít vysokej zelene v obci možno spomenúť cintoríny, kde spodný je lemovaný lipami, s výskytom vrb a horný je takisto vysadený najmä lipou. Väčšie jedince lipy, smrekovca, smreku, topoľa, jaseňa sa nachádzajú aj v niektorých súkromných záhradách. Areál družstva je zarastený ruderálnou vegetáciou s prítomnosťou len pár jedincov topoľa v južnej časti a popri vodnom toku. Časť Hamričky má pár jedincov topoľa, lipu a brezu v intravilánovej časti. Priestor ošipárne je výrobnou lokalitou s nevýznamným zastúpením vysokej drevinovej vegetácie. Len v okolí vstupu badať staršie sadové úpravy.

7. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA OBCE

7.1. OBYVATEĽSTVO

7.1.1. HISTORICKÝ VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

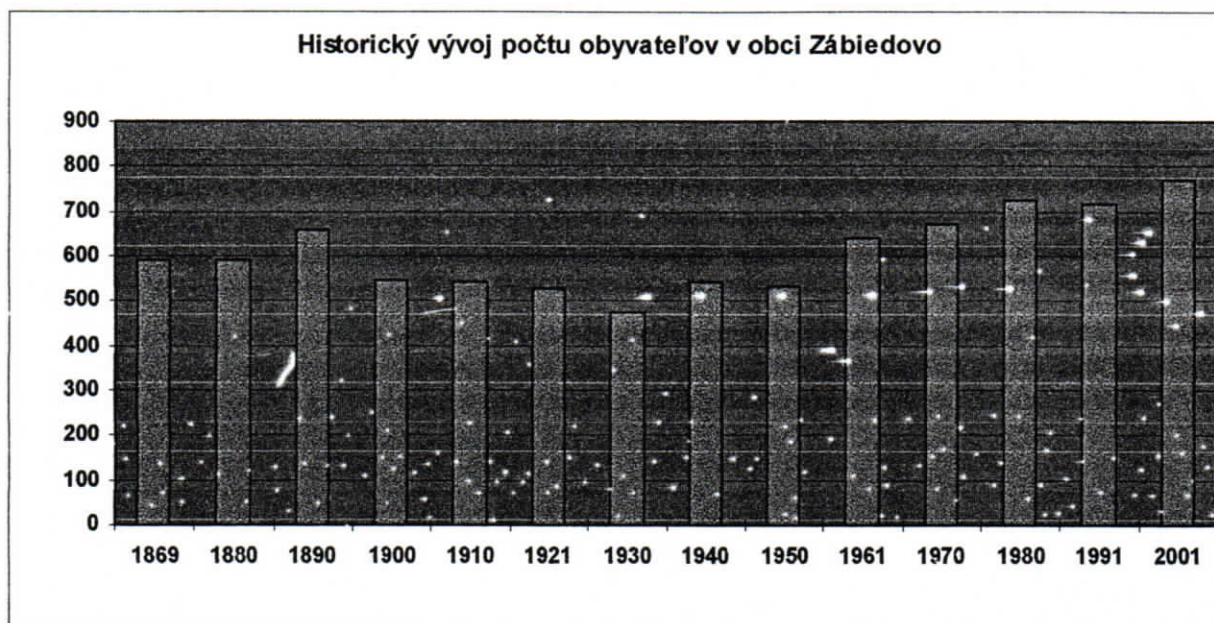
Ku dňu Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) k 26.5.2001 žilo v obci Zábiedovo 770 obyvateľov. Pri katastrálnej výmere 17,97 km² dosahuje hustota osídlenia v obci 42,8 obyvateľov na km².

Tab.: Historický vývoj obyvateľstva obce Zábiedovo v rokoch 1869-2001.

Rok *	Počet obyvateľov	Prírastky obyvateľov		r. 1869 = 100%
		absolútne	v %	
1869	593	-	-	100%
1880	589	-4	-1%	99%
1890	660	71	12%	111%
1900	546	-114	-17%	92%
1910	540	-6	-1%	91%
1921	528	-12	-2%	89%
1930	476	-52	-10%	80%
1940	544	68	14%	92%
1950	532	-12	-2%	90%
1961	642	110	21%	108%
1970	671	29	5%	113%
1980	727	56	8%	123%
1991	717	-10	-1%	121%
2001	770	53	7%	130%

V roku 2001 dosiahol počet obyvateľov maximálnu hodnotu (770 obyvateľov), naopak, minimálnu úroveň 476 obyvateľov dosiahol v roku 1930. Za ostatných viac ako 130 rokov sa pohyboval počet obyvateľov obce v relatívne malom rozpätí od 476 po 770.

Najväčší intercenzálny prírastok zaznamenala obec v 50-tych rokoch 20.storočia (prírastok 110, resp. 21%), avšak relatívne vysoký prírastok zaznamenala obec aj v 70-tych a 90-tych rokoch 20. storočia.

7.1.2. PRIRODZENÝ A MIGRAČNÝ POHYB V ROKOCH 1993-2000

Za sledovaných 8 rokov (1993-2000) sa v obci živilarodilo 97 obyvateľov, zomrelo 44 obyvateľov, v obci pribudlo prirodzeným prírastkom 53 obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1993-2000.

Rok	Živilarodení	Zomrelí	Prirodz. prírastok	Prírastahovaní	Vyrastahovaní	Prírastahovaním	Celkový prírastok	Počer obyv. k 31.12.
1993	17	5	12	8	11	-3	9	737
1994	9	6	3	13	10	3	6	743
1995	14	2	12	7	5	2	14	757
1996	7	4	3	5	10	-5	-2	755
1997	14	11	3	7	10	-3	0	755
1998	9	7	2	14	9	5	7	762
1999	12	6	6	11	17	-6	0	762
2000	15	3	12	8	12	-4	8	770
spolu	97	44	53	73	84	-11	42	

Za sledované obdobie sa v obci ročne v priemere živilarodilo viac ako 12 detí (od 7 v roku 1996 po 17 v roku 1993), t.j. priemerná pôrodnosť bola viac ako 16‰ (od 9,3‰ po 23,1‰), čo je výrazne nad celoslovenský priemer.

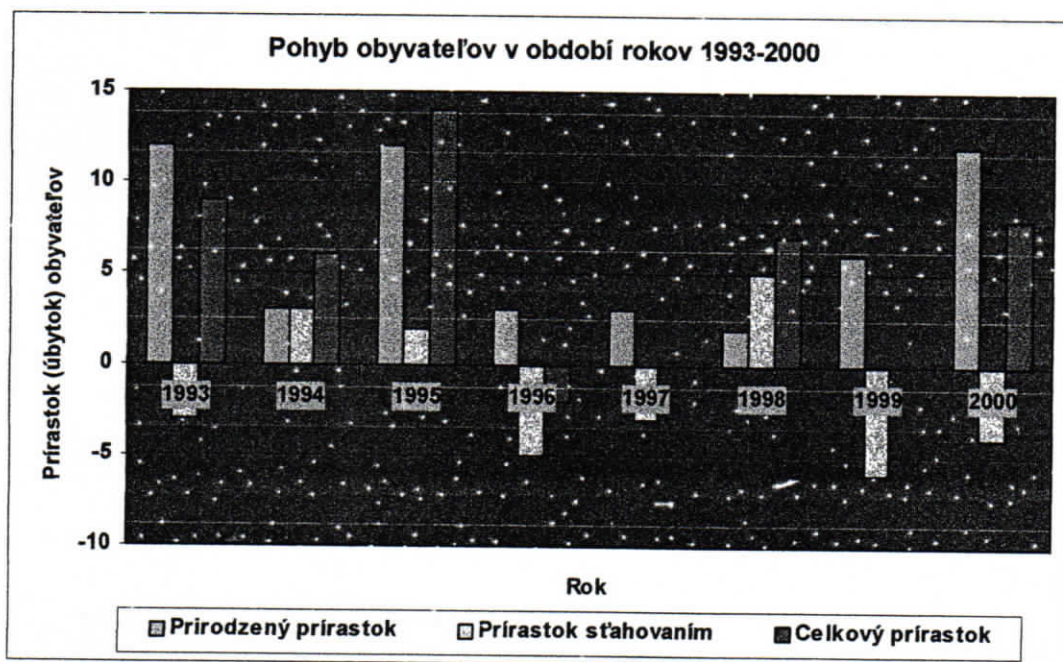
Za rovnaké obdobie zomieralo ročne v obci v priemere 5,5 obyvateľa (od 2 v roku 1995 po 11 v roku 1997), čo znamenalo mieru úmrtnosti 7,3‰, teda výrazne pod celoslovenským priemerom. Miera úmrtnosti sa pritom za sledované obdobie pohybovala od 2,7‰ po 14,6‰,

pričom okrem roku 1997 táto hodnota nikdy neprekročila 9,2‰ (čo je mierne pod celoslovenský priemer).

Za sledované obdobie zaznamenávala obec priemerný ročný prírastok prirodzeným pohybom takmer 7 osôb (od 2 do 12 osôb ročne), t.j. takmer 9‰. Uvedená hodnota je na slovenské pomery veľmi priaznivá a v súčasnej dobe sa s výnimkou niektorých regiónov (najmä Orava) a obcí s vysokým podielom Rómov takmer nikde nevyskytuje.

O niečo menej priaznivá, ale vzhľadom na veľkosť a polohu obce až prekvapujúco dobrá je situácia v migrácii. Za 8 rokov sa do obce prisťahovalo 73 osôb (viac ako 9 osôb ročne), z obce sa vysťahovalo 84 osôb (10,5 osôb ročne). Za toto obdobie stratila obec Zábiedovo migráciou 11 osôb (viac ako 1 osoba ročne, -1,8‰), pričom prírastok migráciou zaznamenala obec v rokoch 1994, 1995, a 1998.

Za sledované obdobie pribudlo v obci 42 obyvateľov (viac ako 5 osôb ročne, čo je 7‰), pričom v roku 1996 zaznamenala obec úbytok o 2 osoby a v rokoch 1997 a 1999 zaznamenala obec nulový prírastok.

7.1.3. VEKOVÁ A POHLAVNÁ SKLADBA OBYVATEĽOV

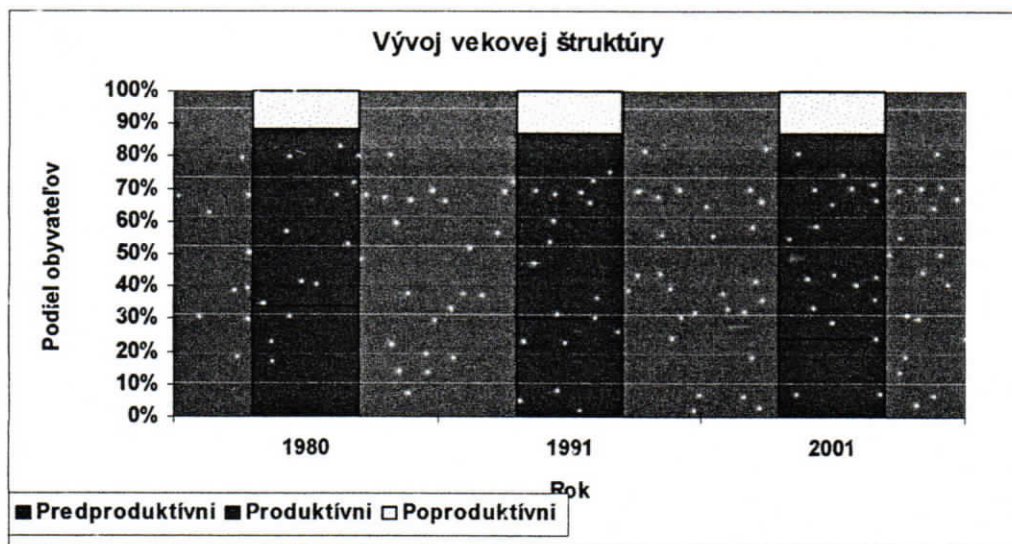
Pri SODB 2001 bolo v obci zo 770 obyvateľov 394 žien. Index femininity dosiahol 1048 (t.j. na 1000 mužov pripadalo 1048 žien).

Index stária dosiahol pri SODB hodnotu len 54,1, čo je mimoriadne priaznivý ukazovateľ (na 100 detí vo veku do 15 rokov pripadalo len 54 osôb v poproduktívnom veku). V roku 1991 dosiahol index stária v obci 43,5, v roku 1980 34,2. Napriek tomuto zhoršeniu je však veková skladba v obci naďalej veľmi priaznivá, v porovnaní s priemerom za SR (Index stária 95,2) dokonca veľmi priaznivá.

Tab. : Vývoj podielu osôb podľa veku (v%) a index stária.

Rok	Predproduktívny vek %	Produktívny vek %	Poproduktívny vek %	Index stária
1980	33,8%	54,6%	11,6%	34,2
1991	30,1%	56,8%	13,1%	43,1
2001*	24,0%	62,7%	13,0%	54,1
2001 SR*	18,9%	62,3%	18,0%	95,2

*rok 2001 - rozdiel do 100% „nezistený vek“

Napriek relatívne veľmi priaznivej vekovej skladbe badať aj v Zábiedove určité zmeny. Výrazný je najmä pokles detskej zložky populácie z viac ako 30% na 24%. Pomerne značný je aj nárast podielu osôb v produktívnom veku, zatiaľ čo podiel osôb v poproduktívnom veku je zatiaľ stabilizovaný.

V roku 2000 dosiahol priemerný vek obyvateľov Zábiedova 32,3 rokov (31,6 muži a 32,9 ženy).

Tab.: Veková štruktúra k 31.12.2000

Vek, vek. skupina, ukazovateľ	Pohlavie		
	muži	ženy	spolu
Spolu	374	396	770
0	5	10	15
1 - 4	16	22	38
5 - 9	31	32	63
10 - 14	28	35	63
15 - 19	32	38	70
20 - 24	48	46	94
25 - 29	46	23	69

Vek, vek. skupina, ukazovateľ	Pohlavie		
	muži	ženy	spolu
30 - 34	27	28	55
35 - 39	21	17	38
40 - 44	16	21	37
45 - 49	33	28	61
50 - 54	26	26	52
55 - 59	10	11	21
60 - 64	11	12	23
65 - 69	11	17	28
70 - 74	7	13	20
75 - 79	3	14	17
80 - 84	2	2	4
85 - 89	1	1	2
90 - 94	0	0	0
95 - 99	0	0	0
100+	0	0	0
85+	1	1	2
0 - 17	97	117	214
18+	277	279	556
0 - 2	13	21	34
3 - 5	16	17	33
6 - 14	51	61	112
0 - 14	80	99	179
15 - 59M/54Ž	259	227	486
60+ M/55+ Ž	35	70	105
15 - 49 Ž		201	
Štruktúra v %			
0 - 14	21,39	25,00	23,25
15 - 59M/54Ž	69,25	57,32	63,12
60+ M/55+ Ž	9,36	17,68	13,64
Priemerný vek	31,56	32,90	32,25
Index stária	43,75	70,71	58,66

7.1.4. NÁRODNOSTNÉ A NÁBOŽENSKÉ ZLOŽENIE OBYVATEĽOV

Obyvateľstvo Zábiedova je národnostne jednotné. V roku 2001 sa až 98,8% obyvateľov prihlásilo k Slovenskej národnosti, 0,4% k Českej, 0,1% k Poľskej národnosti a 0,7% malo nezistenú národnosť.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva v roku 2001 (SODB).

Národnosť	Počet obyvateľov
Slovenská	761
Česká	3
Poľská	1
Nezistená	5
Spolu	770

Obdobná situácia je aj v náboženskej štruktúre, až 98,6% obyvateľov boli veriaci rímsko-katolíci, 0,8% malo nezistené vyznanie.

Tab.: Náboženské vyznanie obyvateľstva v roku 2001 (SLDB)

Vyznanie	Počet obyvateľov
Rímskokatolícke	759
Evanjelické	3
Gréckokatolícke	0
Ostatné	0
Bez vyznania	0
Nezistené	6

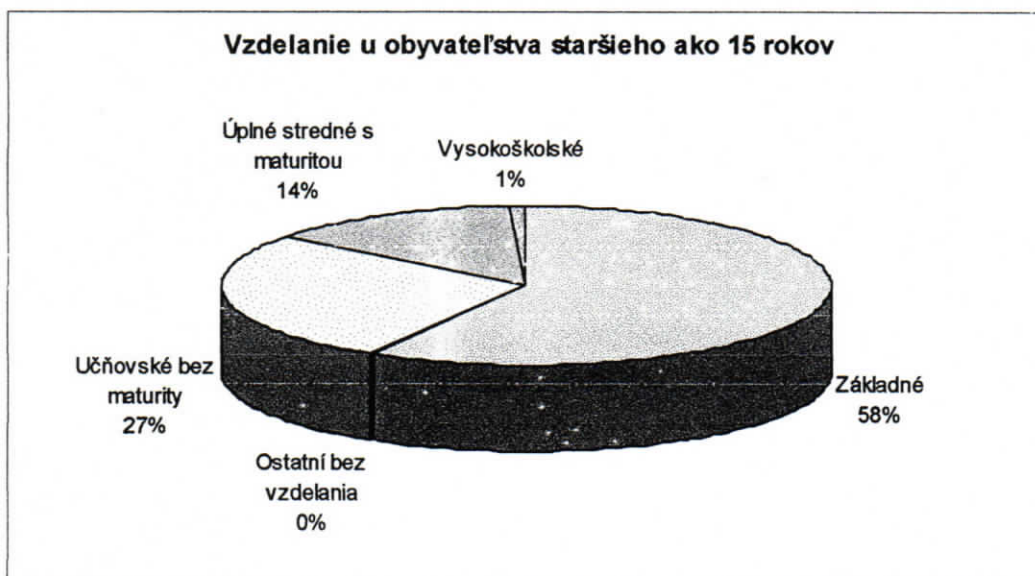
7.1.5. VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA

V roku 1991 dosiahlo 58,3% obyvateľov vo veku nad 15 rokov základné vzdelanie, 27% učňovské vzdelanie bez maturity. Takmer 12% osôb dosiahlo úplné stredné odborné a 2% úplné stredné všeobecné vzdelanie, necelé 1% vysokoškolské (ekonomické a poľnohospodárske), 0,2% mali nezistené vzdelanie.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce Zábiedovo bola v roku 1991 pomerne nepriaznivá, zodpovedala však veľkosti obce ako i tomu, že obec sa nenachádza v zázemí väčšieho mesta.

Tab.: Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho dokončeného vzdelania v r. 1991

Školské vzdelanie	Muži	Ženy	Spolu
Základné	130	162	292
Učňovské bez maturity	90	45	135
Stredné bez maturity	0	0	0
Úplné stredné odborné	31	28	59
Úplné stredné všeobecné	6	4	10
Vyššie	0	0	0
Vysokoškolské			
- univerzitné			
- technické			
- ekonomické	1	1	2
- poľnohospodárske	1	1	2
- ostatné			
- spolu	2	2	4
Ostatní bez udania školského vzdelania	1	0	1
Ostatní bez vzdelania	0	0	0
Deti a žiaci do 15 rokov	101	115	216

7.1.6. EKONOMICKÁ AKTIVITA A ODCHÁDZKA ZA PRÁCOU

V roku 2001 bolo zo 770 obyvateľov 392 ekonomicky aktívnych (predbežné údaje, bez pracujúcich dôchodcov), t.j. 50,9% obyvateľov. Oproti roku 1991 (350 ekonomicky aktívnych, 48,8%) je to mierny nárast. Z celkového počtu ekonomicky aktívnych osôb bolo 55,6% mužov, 44,4% žien.

V roku 1991 odchádzalo za prácou mimo obec Zábiedovo takmer 70% ekonomicky aktívnych osôb (243 osôb), najviac do Trstenej (102 osôb), Nižnej (71 osôb), Tvrdošína (39 osôb).

Naopak, do obce dochádzalo v roku 1991 za prácou 36 osôb (16 z Trstenej).

Znamená to, že v roku 1991 bolo v obci na 350 ekonomicky aktívnych osôb 143 pracovných príležitostí, z toho 114 (takmer 80%) v poľnohospodárstve, resp. lesnom a vodnom hospodárstve.

Tab. Ekonomická aktivita a odchádzka za prácou v roku 1991.

Odvetvie národného hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	Muži	Ženy	Spolu	Z toho odchádzajúci
Poľnohospodárstvo	63	50	113	29
z toho PD	48	30	78	25
Lesné a vodné hospodárstvo	9	0	9	5
Priemysel	77	77	154	152
z toho robotníci	69	63	132	130
Stavebníctvo	17	1	18	17
z toho robotníci	16	0	16	16
Doprava a spoje	9	0	9	9
z toho robotníci	5	0	5	5
Obchod a iné výrobné činnosti	6	11	17	12
Veda, výskum a vývoj				
Bytové hospodárstvo, kom. služby	1	1	2	1
Školstvo, kultúra a zdravotníctvo	6	14	20	16
Ostatné nevýrobné činnosti	1	3	4	2
Bez udania odvetví	3	1	4	0
Spolu	192	158	350	243

Napriek tomu, najmä vďaka odchádzajúcim do Nižnej a Trstenej až 44% osôb v roku 1991 pracovalo v priemysle, 32,3% v poľnohospodárstve, v ostatných odvetviach podstatne menej.

7.2. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

7.2.1. DOMOVÝ FOND

Pri SODB v roku 2001 bolo v Zábiedove 200 domov (v roku 1991 184), z toho 188 trvale obývaných domov (všetko rodinné domy), pričom v roku 1991 to bolo 165 trvale obývaných domov. Neobývaných domov bolo 12 (v roku 1991 19).

Podľa podrobných údajov z roku 1991 bola absolútna väčšina trvale obývaných domov 1-2 podlažná s priemerným vekom 32 rokov.

Tab.: Domový fond podľa SLDB 1991.

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Domový fond spolu
domov spolu	184	0	184
trvalo obývaných	165	0	165
v %	100,0	0,0	100,0
neobývané domy	19	0	19
z toho v nevyčl. chalupách	0	0	0
1-2 nadzem. podlaží	163	0	163
3-4 nadzemné podlažia	2	0	2
5 a viac nadzemných podl.	0	0	0
priemerný vek domu	32	0	32

7.2.2. BYTOVÝ FOND A OBÝVANOSŤ BYTOV

V roku 2001 bolo v Zábiedove 200 bytov, z toho 188 obývaných a 12 neobývaných (v roku 1991 184,165 a 19). V roku 2001 bolo z 12 neobývaných bytov 5 určených na rekreáciu, 3 boli neobývané z dôvodu zmeny užívateľa, resp. po kolaudácii a jeden bol nespôsobilý na bývanie.

Podľa podrobných výsledkov z roku 1991 boli takmer všetky byty postavené z kameňa, resp. tehál, cca 5% bolo z dreva a cca 0,7% z iného materiálu.

Tab. : Bytový fond podľa SLDB 1991.

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Domový fond spolu
bytov spolu	184		184
trvalo obývaných	165		165
v %	100,0	0,0	100,0
z toho SBD	0	0	0
neobývané	19	0	19
z toho v nevyčl. chalupách	0	0	0
materiál nosných múrov v trvale obýv. bytoch			
- kameň, tehly	155		155
- drevo	9		9
- nepálené tehly	0		0
- ostatné a nezistené	1		1
veľkosť bytu v trvale obýv. b			
- 1 obytná miestnosť	8		8
- 2 izby	39		39
- 3 izby	80		80
- 4 izby	25		25

% z celk. počtu bytov	21,8
Postavené do r. 1899 a nezistené	10
1900-1919	0
1920-1945	4
1946-1970	121
1971-1980	21
1981-1991	9
spolu	165
%	100,0
z toho 1986-91	3

SLDB 1991

7.2.4. TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

V roku 1991 nebola obec plynofikovaná. Takmer 96% bytov malo vodovod, viac ako 80% septik, resp. žumpu a takmer 73% bytov vlastné WC. Kúpeľňu alebo sprchovací kút malo v roku 1991 viac ako 78% trvale obývaných bytov, v roku 2001 už 88,6%.

Zatiaľ čo v roku 1991 malo 73,3% bytov ústredné kúrenie (všetko na pevné palivo), v roku 2001 to bolo už 87%. Podobne vzrástol podiel bytov s automatickou práčkou zo 6,7% na 44,1%, s rekreačnou chalupou z 0 na 1,1%. Takmer 40% domácností malo v roku 2001 osobný automobil a 3,7% počítač.

7.3. CELKOVÉ HODNOTENIE

2.3.1 ZHODNOTENIE DEMOGRAFICKEJ SITUÁCIE BEZ NAVRHOVANÝCH ZMIEN

Obec Zábiedovo patrí so svojimi 770 obyvateľmi (SODB 2001) medzi menšie obce SR, pričom súčasný počet obyvateľov je historicky najvyšší (od roku 1869). Obec vďaka svojej veľmi dobrej vekovej skladbe zaznamenáva prirodzený prírastok, pričom migračné straty sú relatívne veľmi nízke. Napriek tomu badať znižovanie podielu detskej časti populácie, nárast podielu osôb v produktívnom veku a stagnáciu osôb v poproduktívnom veku. Veková štruktúra zodpovedá zhruba hodnotám za okres Tvrdošín, ktorý však dosahuje okrem Námestova, Kežmarku a Starej Ľubovne najpriaznivejšie hodnoty v SR.

Z národnostného a náboženského pohľadu je obec homogénna (Slováci, resp. rímskokatolíci). Zábiedovo má priemernú, resp. podpriemernú úroveň vzdelanostnej štruktúry. V obci je málo ekonomických aktivít (najmä v I. sektore), pričom väčšina ekonomicky aktívnych osôb odchádzalo za prácou mimo obec.

Štruktúra domového a bytového fondu je priemerná, pričom od roku 1991 zaznamenala pozitívny posun.

Obec vzhľadom ku svojej polohe cca 6-7 km od Trstenej, resp. Tvrdošína mimo hlavný cestný ťah („slepá dolina“) nemôže očakávať s výnimkou I. sektora, prípadne turistiky a rekreácie výrazné ekonomické stimuly. Okrem využitia vlastných zdrojov z poľnohospodárstva, prípadne lesného hospodárstva a rekreácie nemožno očakávať ani ďalší nárast zamestnanosti v obci.

Avšak existujúca veková skladba obyvateľstva ako aj tendencie k len miernym migračným stratám vytvárajú priaznivý predpoklad k ďalšiemu nárastu počtu obyvateľov v obci. V horizonte cca 5 rokov možno dokonca očakávať nárast pôrodnosti (početne silné ročníky žien 1978-1982), čoho náznakom už môže byť rok 2000 (15 detí), pričom nízka úroveň úmrtnosti sa udrží ešte cca 10-15 rokov.

Pre obdobie do roku 2005 možno očakávať dokonca nárast podielu detskej zložky populácie, ktorá sa v rokoch 2005-2015 stabilizuje na miernejšej úrovni ako je to v súčasnosti (25%-26%). Taktiež zhruba do roku 2005 bude naďalej rásť podiel osôb v produktívnom veku (aj keď dôjde ku zmene chápania „produktívneho“ veku, najmä žien), po roku 2005 sa začne tento podiel veľmi pomaly znižovať. Podiel osôb v poproduktívnom veku sa bude do roku 2005 udržiavať zhruba na súčasnej úrovni, v ďalších rokoch začne veľmi pomaly narastať.

Uvedené ukazovatele vekovej skladby budú vplývať na ďalší prirodzený prírastok obyvateľov, ktorý v nastávajúcich 4-7 rokoch bude zrejme dokonca väčší ako v 90-tych rokoch 20. storočia. Znamená to, že pri nezmenenej úmrtnosti, bez vplyvu migrácie vzrastie počet obyvateľov v obci do roku 2005 na cca 805-815, do roku 2010 na 820-830, do roku 2015 na 830-840. Po odpočítaní predpokladaného záporného migračného salda môže mať obec v roku 2010 do 800 obyvateľov, v roku 2015 dokonca ešte o málo viac. Pre uvedený, veľmi pozitívny a z pohľadu celej SR v súčasnosti už zriedkavý jav nárastu počtu obyvateľov však je potrebné sa snažiť o nízke záporné migračné saldo obce, čo sa však zdá pri určitom rozvoji obce a jej okolia ako vcelku možný predpoklad.

2.3.2 PREDPOKLADANÝ NÁRAST BYTOVÉHO FONDU, PROGNÓZA POČTU OBYVATEĽSTVA PO REALIZÁCII NAVRHOVANÝCH ZMIEN

Dôležitým faktorom pre rozvoj obce je, že obec sa nachádza v blízkosti št. cesty č.II/520 smerujúcej z Poľska.

Hlavné funkcie sídla sú:

- Bývanie v kvalitnom prostredí
- Hlavná hospodárska funkcia – poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo

Umiestnenie v podhorskej oblasti v blízkosti Roháčov, vodného diela Oravská priehrada a strediska CR Oravice spolu so zámerom využitia geotermálneho vrtu priamo v obci, poskytuje priaznivé podmienky pre celoročnú rekreáciu a turistiku, s čím sú spojené ďalšie funkcie obce v oblasti ubytovania a služieb.

Navrhované funkcie sú:

- Cestovný ruch – celoročná turistika a rekreácia

Navrhovaná funkcia dáva predpoklad priaznivého rozvoja obce, t.j. zvýšenie zamestnaneckých príležitostí a teda aj nárast počtu obyvateľov.

Navrhovaný stav objektov rodinných domov predstavuje nárast o 160. Pri obložnosti 4 obyv./rodinný dom je to nárast obyvateľov o 640, čo bude predstavovať takmer dvojnásobok súčasného počtu obyvateľov.

v m.c. 200, 1988 obyvateľov

8. HISTÓRIA A KULTÚRNE HODNOTY PROSTREDIA

Prvá historická zmienka je z roku 1371, keď sa pri popise hraníc novozaloženej Trstenej spomína, že hraničná čiara od Tvrdošína ide „a flumine Zawoda“, čiže od Zábiedovského potoka. Vlastná obec sa prvý raz spomína v daňovom súpise v roku 1567 s poznámkou, že obyvatelia Zawydowa vyznali pod prisahou, že až posiaľ svojmu zemepánovi neplatili nijaké dávky ani neposkytovali roboty, pretože ich sloboda, daná a povolená ich zemepánom nevypršala. Obec vznikla na valašskom práve a patrila Oravskému panstvu, spravovali ju dediční richtári. Roku 1626 mala asi 200 obyvateľov. Za kuruckých vojen bola takmer zničená. Roku 1715 mala 230, 1778 438 obyvateľov, 1828 121 domov a 748 obyvateľov. V roku 1848 vynesenie zákona o zrušení poddanstva znamenalo zrušenie poddanského pomeru obce oproti hradnému panstvu. Roku 1850 zameraním chotára obce sa zistila výmera 2890 katastrálnych jutár 1086 štvorcových siah. Urbárskou dohodou z 22.6.1870 sa upravil pomer medzi starousadlíkmi obce a hradným panstvom. V tomto roku tu bolo 99 domov a 534 obyvateľov. Do roku 1918 patrila obec Uhorsku. Po tomto roku k ČSR. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a dobytkárstvom. Poľnohospodársky ráz si obec zachovala aj za I. ČSR. Počas oslobodzovacích bojov bola na 85% vypálená, po roku 1945 znovupostavená. Vtedajšie JRD bolo založené v roku 1954. V roku 1966 prešlo do ŠM.

K obci patrí osada Hámričky. Jej vznik sa datuje už od XVII. storočia, kedy tu Juraj Thurzo povolil otvoriť železné hámre a tak vyhovel občanovi Zawidowa Michalovi Hámerníkovi. Závadovskí Hámerníci kopali železnú rudu pre svoje hámre vo vitanovskom chotári v doline Bobrovca. Hámričské hámre vyšli počas kuruckých bojov v XVII. storočí navnívoč. Roku 1778 tu bolo 48 domov a 70 obyvateľov. Roku 1850 bola zameraním zistená výmera Hámričiek 207 katastrálnych jutár 201 štvorcových siah. V roku 1870 mali Hámričky 9 domov a 59 obyvateľov. Osada spočiatku patrila k obci Zábiedovo. Od roku 1696 bola registrovaná ako samostatná osada a v roku 1870 bola opäť pripojená k dnešnému Zábiedovu. Hámerníctvo prekvitalo len do polovice XVIII. storočia, potom sa premenila na obyčajnú roľnícku osadu.

V obci sú od 29.09.1966 vyhlásené dve národné kultúrne pamiatky. Jedná sa o Kaplnku (zapísaná pod č. 2067/1 v Ústrednom zozname pamiatkového fondu – ÚZPF) postavenú na juhozápadnom okraji osady Hámričky, pri ktorej je aj druhá kultúrna pamiatka – Zvonica (pod č. 2067/2 v ÚZPF).

Obidve pamiatky spravuje Obecný úrad Zábiedovo. Oba objekty sú murované z kameňa. Zvonica má štvorcový pôdorys s vchodom od východu do šachtovitého priestoru pre zvon a povraz. Strecha je ihlancová, krytá dreveným šindľom, jej vrchol zdobí kovaný železný kríž. Kaplnka je situovaná pod zvonickou, má jeden priestor prístupný vchodom od východu. Oltár tvorí novšia plastika Panny Márie Lourdskej. Strecha je sedlová, krytá dreveným šindľom.

V obci sa po dlhé desaťročia vytvárala a udržiavala tradícia ľudových zvykov v jednotlivých ročných obdobiach. Meniacim sa spôsobom života sa veľká časť tradícií vytratila a oslabil sa pocit spolupatričnosti obyvateľov obce a zároveň aj ich pocit hrdosti na

V obci sa po dlhé desaťročia vytvárala a udržiavala tradícia ľudových zvykov v jednotlivých ročných obdobiach. Meniacim sa spôsobom života sa veľká časť tradícií vytratila a oslabil sa pocit spolupatričnosti obyvateľov obce a zároveň aj ich pocit hrdosti na vlastnú obec a minulosť. V spolupráci s Materskou a Základnou školou ale i udržiavaním tradícií Dňa matiek, Dňa detí, Predvianočné posedenie s dôchodcami, Mikulášske posedenie s deťmi ZŠ a MŠ sa vytvárajú predpoklady na obnovenie a rozvíjanie miestnych tradícií.

V obci je zriadená obecná knižnica, ktorá sa každoročne dopĺňa o nové tituly. V r. 1988 sa začala písať obecná kronika.

9. URBANISTICKÁ KONCEPCIA OBCE

Hlavná myšlienka návrhu územného plánu obce Zábiedovo spočíva :

- v zachovaní jej tradičných kultúrnych a prírodných hodnôt
- v zachovaní identity obce
- v nenásilnom a postupnom pretváraní jej vnútra (s využitím jestvujúcej štruktúry zástavby) pre zabezpečenie jej optimálneho a prirodzeného rozvoja, postavenom na využití potenciálu pre rekreáciu

Od tejto hlavnej myšlienky tvorby sa odvíja urbanistická koncepcia obce.

Urbanistická štruktúra obce je charakterizovaná ulicovou zástavbou prirodzene modelovanou prírodnými danosťami (terén, tok riečky Zábiedovčiek). Pretiahnutý tvar obce v smere sever-juh je daný smerovaním doliny riečky a spádom na sever.

Možnosti rozvoja obce sú nasledovné:

zo severu:

- využitie jestvujúcich rezervných plôch medzi zastavanými parcelami, možnosť rozvoja pomerne dobrá

z východu:

- limitovaná svahovitým terénom, možný rozvoj len v určitých lokalitách

z juhu:

- limitovaná svahovitým terénom, dĺžkou doliny, plochou potoka Zábiedovčiek, napriek limitom možnosť rozvojových plôch v danej línii celkom priaznivá

zo západu:

- limitovaná najväčšími svahmi v danom území, vhodnosť využitia územia na lyžiarske zjazdovky

Rozvojová os obce :

Hlavná rozvojová os obce je totožná s hlavnou komunikačnou osou obce.

Ťažiskové body obce :

1. Ťažiskové body obce tvorené kumulovanou občianskou vybavenosťou v centre a sú určené históriou, významom a dochádzkovou vzdialenosťou. V obci Zábiedovo sú dva jestvujúce a tri navrhované ťažiskové body.

Jestvujúce ťažiskové body :

- v mieste kostola, základnej školy, pretiahnutý až po obecný úrad s kultúrnou sálou
- v mieste objektu Oravského spotrebného družstva

Navrhované ťažiskové body :

- v mieste navrhovanej výstavby IBV na juhu obce
- v mieste navrhovanej výstavby IBV a nového administratívno-správneho centra na severovýchode obce
- v miestnej časti Hámričky

2. Ťažiskové body obce tvorené kumulovanou rekreačnou vybavenosťou sú v obci dve :

- navrhovaná plocha pri vrte
- navrhovaná plocha rekreácie a cestovného ruchu na mieste hospodárskeho dvora v obci

10. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Centrum obce Zábiedovo je rozložené do dvoch priestorov obce. Prvý je dominantný priestor s kostolom a druhý je v mieste objektu Oravského spotrebného družstva.

V prvom priestore sa nachádza základná štvortriedna škola, kostol a polyfunkčný dom s obecným úradom, viacúčelovou sálou a požiarnou zbrojnicou.

V druhom priestore je objekt Oravského spotrebného družstva – obchod a pohostinstvo

Roztrúsené po obci sú zariadenia ďalšej občianskej vybavenosti : dva obchody, futbalové ihrisko a materská škola.

Za ostatnou vybavenosťou sa dochádza do Tvrdošína, Nižnej a Trstenej.

V oblasti školstva je to druhý stupeň ZŠ a sieť stredného školstva v týchto mestách. V oblasti zdravotníctva je to nemocnica s poliklinikou II. typu v Trstenej. Sociálna starostlivosť je poskytovaná v Ústave sociálnej starostlivosti pre mládež a v domove dôchodcov v Tvrdošíne.

V Tvrdošíne sa nachádza aj športová hala, v Nižnej je krytý bazén.

Ubytovanie : nie je v obci zastúpené ani vo forme penziónového typu, ani vo forme chalúp individuálnej rekreácie.

Verejné stravovanie : sa v obci nenachádza.

V obci chýbajú akékoľvek služby.

10.1.1.VOLNÉ KAPACITY A CHÝBAJÚCA VYBAVENOSŤ

Na základe prieskumov možno konštatovať nasledujúce voľné kapacity:

- Po revitalizácii celého areálu poľnohospodárskeho družstva je možnosť využitia týchto plôch aj na doplnkovú občiansku vybavenosť k prevládajúcim športovým zariadeniam
- Voľné kapacity sú v nevyužitých podkroviach jestvujúcej občianskej vybavenosti a celkovom dispozičnom prehodnotení objektov
- Voľné kapacity sa nachádzajú aj v neobývaných a často aj chátrajúcich rodinných domoch, v obci ich je evidovaných 11

Chýbajúca vybavenosť v obci :

1. V oblasti rekreácie a športu :
 - telocvičňa
 - športový areál
 - detské ihriská

- ihriská pre mládež, dospelých
 - využitie jestvujúceho geotermálneho vrtu
 - lyžiarske svahy
 - vytvorenie turistického okruhu spájajúceho jednotlivé kaplnky – náučný chodník
 - vytvorenie ostatných turistických trás
2. V oblasti ubytovania a stravovania : - slušný podnik na posedenie – vináreň
 - reštaurácia, záhradná reštaurácia
 - vývarovňa pre starých občanov
3. V oblasti obchodov a služieb : - kaderníctvo, holičstvo
 - predaj novín a časopisov
 - videopožičovňa
 - informačné služby
4. V oblasti kultúry : - klub s videom
 - klub s internetom
5. V oblasti zdravotníctva : - zriadiť pracovisko detskej lekárky

Toto sú funkcie občianskej vybavenosti, ktoré chýbajú predovšetkým obyvateľom obce i keď možno predpokladať ich využitie aj návštevníkmi. Ďalšia služba, ktorá obci chýba a ktorá súvisí s jej začínajúcou orientáciou na turistický ruch, je požičovňa (príp. predaj) a servis športových potrieb.

Miestnym obyvateľom chýba predovšetkým upravené viacúčelové verejné priestranstvo, kde by sa mohli neformálne schádzať, prípadne prejednávať svoje problémy ale aj relaxovať a spoločne sa zabávať. Aj toto priestranstvo nevylučuje prípadné využitie návštevníkmi alebo spoločné podujatia pri rôznych príležitostiach ako sú zachované ľudové tradície.

10.1.2.VYBAVENOSŤ OBCE - návrh

Administratívno-správne centrum :

Premiestniť obecný úrad na navrhovanú dominantnú plochu ležiacu v severnej časti obce pri hlavnej komunikačnej a zároveň rozvojovej osi. Doplniť o ďalšie chýbajúce funkcie, ako je ambulantné zdravotné pracovisko, informačné centrum a pod.

Kultúra :

Jestvujúcu budovu obecného úradu, požiarnej zbrojnice kde sa nachádza i viacúčelová sála po rekonštrukcii prebudovať tak, aby mohla slúžiť prenajímateľným spôsobom kultúrno-spoločenským potrebám záujmovým skupinám ale aj širšej verejnosti. Dobudovať ďalšie miestnosti pre klubovú a inú záujmovú činnosť aj na komerčnom základe (škola ľudovej kultúry a pod) a kumulovať jednotlivé kultúrne činnosti práve do jedného objektu.

Šport :

Rozšíriť športovú plochu futbalového ihriska o plochy ďalších športovo-rekreačných zariadení a využiť blízkosť navrhovaných plôch pri geotermálnom vrte, ktoré budú doplnené o bazény, volejbalové, basketbalové ihriská a iné.

Po asanácii objektov poľnohospodárskeho družstva a následnej výstavbe pribudnú takéto športovo-rekreačné zariadenia aj v strednej časti obce, kde bude využitý jestvujúci potenciál jazera i svahovitosť terénu zo západu - zjazdovka. Táto plocha bude doplnená príslušnou vybavenosťou.

V časti Hámričky navrhujeme doplniť športovo-rekreačné služby pre návštevníkov (tenis, hokejové ihrisko, agroturistika a pod.) stravovacím zariadením, prípadne aj príležitostným ubytovaním a poskytovaním informácií.

Ďalšie športoviská menšieho rozsahu budovať na ploche medzi dvoma cintorínmi (využiť svahovitosť terénu) a pri centre občianskej vybavenosti v južnej časti obce.

Obchody a služby :

Predovšetkým sa jedná o navrhovanú plochu obchodov a služieb pri novej obytnej zóne v južnej časti obce. Tu bude základná vybavenosť ako sú potraviny a zmiešaný tovar. Je možné ju doplniť o ďalšie druhy základnej vybavenosti, ktoré obci chýbajú.

V časti Hámričky je vymedzená plocha pre takéto charakter vybavenosti a zároveň tu počítame s umiestnením informačného bodu v mieste navrhovaného stravovacieho zariadenia.

Ostatnú vybavenosť tohoto charakteru navrhujeme umiestniť aj do neobývaných domov a sústreďovať ich pozdĺž hlavnej rozvojovej komunikácie v jestvujúcich objektoch rodinných domov, najmä na k tomu určených plochách podľa návrhu.

Verejné stravovanie :

Funkcia verejného stravovania je v obci situovaná na plochách v návaznosti na šport a rekreáciu, t.j. pri navrhovanom športovo-rekreačnom areáli v západnej časti obce pri lyžiarskom svahu a campingu a v časti Hámričky, kde navrhujeme doplniť športovo-rekreačné služby pre návštevníkov stravovacím zariadením.

Na obidvoch plochách počítame s kapacitou stravovania max. 50 stoličiek.

Na športovo-rekreačnej ploche pri geotermálnom vrte navrhujeme menšie stravovacie zariadenie, príp. stánkový predaj s občerstvením.

Ostatné menšie stravovacie, resp. občerstvovacie zariadenia môžu byť rozptýlené na vymedzených plochách po celej obci.

Ubytovanie :

Ubytovanie návštevníkov navrhujeme najmä formou rodinných penziónov priamo v obci na k tomu vyhradených plochách v jej centrálnej časti a v Hámričkách.

Nevylučujeme možnosť menších ubytovacích kapacít priamo v športovo-rekreačnom areáli pri geotermálnom vrte a v mieste terajšieho hospodárskeho dvora PD Trsteník. Obe do maximálnej lôžkovej kapacity 50.

Ďalšie ubytovanie je formou stanového tábora (camping), kde počítame s maximálnou kapacitou 80 osôb (20 stanov).

11. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

11.1.VÝCHODISKÁ A PODMIENKY PRE RIEŠENIE

Využitie existujúcich prírodných daností v širších vzťahoch riešeného územia Oravy ako regiónu s veľmi dobrými podmienkami pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu s orientáciou na klientelu z Poľska a prevažujúci typ rodinnej rekreácie.

Rozvojové predpoklady:

Celý kataster obce je umiestnený v prekrásnom prírodnom prostredí Skorušinských vrchov, v blízkosti sa rozprestiera vodná nádrž Orava i termálne kúpaliská v Oraviciach. V zime je hodne využívané zimné lyžiarske stredisko Zuberec, vleč v susediacich obciach, Brezovica, Habovka. V Zuberi sa nachádza Brestovská jaskyňa i Múzeum oravskej dediny Zuberec – Brestová. Zo záväznej časti ÚPN – VÚC Žilinského kraja je poloha Oravy a Kysúc dobre dostupná z veľkých sídelných aglomerácií v Českej a Poľskej republike a vhodná pre budovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť so športovým a relaxačným zameraním plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach.

Ďalším predpokladom rozvoja obce v oblasti rekreácie a CR je možnosť napojenia obce na diaľkový privádzač termálnej vody, o ktorého umiestnení rozhodol OÚ v Tvrdošíne v r.2001.

Z prieskumov a rozborov môžeme konštatovať, že v obci sa nenachádza ani jedno ubytovacie, stravovacie, príp. iné zariadenie, ktoré by odzrkadľovalo tento veľmi pozitívny prírodný potenciál a ponúkané rozvojové možnosti. Obcou prechádza jedna turistická trasa cez sedlo "Biedna" do susediacej obce Habovka. Ďalšia trasa ide po južnej hranici katastra a sčasti pretína južný cíp katastra obce, pričom smeruje do Oravíc.

11.2.NAVRHOVANÉ RIEŠENIE

Rekreácia a cestovný ruch je perspektívna oblasť rozvoja obce, ktorej bude treba venovať zvýšenú pozornosť s cieľom vybudovať predpoklady pre uspokojovanie rôznorodých záujmov turistov ale i vlastných občanov.

11.2.1. ROZVOJ REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU V INTRAVILÁNE OBCE

Podstata návrhu spočíva v diverzifikácii druhových ale aj územných možností rekreácie a cestovného ruchu v obci. Rozptýlenosť a rôznorodosť aktivít dáva lepši predpoklad pre naštartovanie takéhoto rozvoja obce. Nosné plochy rekreácie a cestovného ruchu sú v návrhu sústredené do dvoch lokalít:

1. lokalita pri vrte
2. lokalita v areáli v súčasnosti nevyužívaného hospodárskeho dvora PD Trsteník

Ďalšie športovo- rekreačné zariadenia najmä miestneho významu sú sústredené na príslušných funkčných plochách podľa návrhu. Ďalšie predpokladané vhodné formy ubytovania (ako sú penzióny rodinného typu, príp. rekreačné chálupy) budú predovšetkým rozvíjané v historickej časti obce.

Lokalita pri vrte:

Možnosť menšieho ubytovacieho zariadenia s max. **50 lôžkami** spojeného so stravovaním a občerstvením pre pasantných návštevníkov.

Budovanie termálnych kúpalísk a ihrísk pre všetky vekové kategórie a s tým súvisiacich služieb a technicko-prevádzkového zázemia. Predpoklad celoročnej prevádzky.

Lokalita v areáli v súčasnosti nevyužívaného hospodárskeho dvora PD Trsteník:

Predpokladáme náväznosť na navrhovaný vlek s možnosťou realizácie ďalšieho areálu termálnych kúpalísk a ihrísk v závislosti od záujmu potencionálneho investora. Tu je predpoklad intenzívneho využitia občanmi a návštevníkmi ubytovanými priamo v obci, resp. v stanovom tábore. Aj tu nevyklúčujeme možnosť menšieho ubytovacieho zariadenia s max. kapacitou **50 lôžok**.

Medzi športovo-rekreačnou plochou a plochou campingu je navrhované stravovacie zariadenie s **50 stoličkami**, ktoré v zime bude slúžiť aj pre lyžiarov.

11.2.2. ROZVOJ REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU V EXTRAVILÁNE OBCE

V extraviláne obce nie sú navrhované funkcie mimo jej tesnej blízkosti.

Extravilán obce bude poskytovať zázemie pre návštevníkov obce v týchto oblastiach:

- zjazdové lyžovanie v tesnej blízkosti obce orientované na domácu klientelu a mladé rodiny s deťmi
- cykloturistiku v náväznosti na prepojenie s okolitými obcami po účelových komunikáciách a jestvujúcich vyznačených trasách
- turistiku po jestvujúcich vyznačených trasách
- zber lesných plodín a húb nachádzajúcich sa v katastri obce
- v zime bežecké lyžovanie po jestvujúcich vyznačených trasách, ale aj po vlastných okruhoch v rámci katastra obce a v náväznosti na okolité obce

Zaujímavou atrakciou sa môže stať miestna trasa po kaplnkách a krížoch nachádzajúcich sa v katastri obce.

Zmapovanie a informačný systém jednotlivých rekreačných možností je úlohou obce, prípadne ňou zriadeného informačného centra. Za účelom spoločného postupu susedných obcí s podobným zameraním rozvoja je účelné spájať sa do mikroregiónov.

12. VÝROBA

V obci prevažuje poľnohospodárska a lesná výroba.

Pre potreby rozvoja a rozširovania výroby v obci sú k dispozícii v súčasnosti sčasti nevyužívané objekty PD „Trsteník“ Trstená, hospodársky dvor Zábiedovo, ďalej sčasti prázdne objekty veľkovýkrmovne ošípaných patriace Družstevnému agrokombinátu Námestovo a prázdne objekty bývalého veľkokapacitného teľatníka, ktoré sú v súčasnosti využívané niektorými subjektami.

Navrhujeme využiť predpoklady pre výrobu miestnych produktov, ako je spracovanie liečivých rastlín, húb, lesných plodín, prípadne vlastných poľnohospodárskych produktov.

Navrhujeme obnoviť tradíciu košíkárstva, tkáčstva a remeselníckych výrobkov z dreva. Na účely týchto aktivít odporúčame využívať a prípadne zrekonštruovať doposiaľ prázdne objekty.

12.1. POĽNOHOSPODÁRSTVO

Stav poľnohospodárskej výroby je podrobnejšie popísaný v kapitole č.5 Rozbor socio-ekonomických vzťahov.

Spôsob využívania PPF musí zohľadňovať špecifiká prírodných podmienok a musí pri normálnom hospodárskom využívaní zdrojov zaručovať zachovanie a obnovu prirodzených vlastností prostredia a nesmie narušovať ekologickú stabilitu.

Poľnohospodárska výroba sa v budúcnosti môže podieľať na spoločnom rozvojovom programe ukázkami alternatívneho hospodárenia, ponukou bioproduktov a ponukou koňskej turistiky.

12.2.LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Stav lesného hospodárstva je podrobnejšie popísaný v kapitole č.5 Rozbor socio-ekonomických vzťahov.

V náväznosti na lesné hospodárstvo navrhujeme v obci zriadiť stolársku a truhlársku dielňu na k tomu vyčlenených plochách.

13. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

13.1. STAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA V OBCI

Potok Zábiedovčik má hydrologické číslo 4 – 21 – 04 – 015. Plocha jeho povodia činí 19,9 km². Dlhodobý ročný prietok dosiahnutý raz za rok je 7 m³/s, raz za 5 rokov je 25 m³/s a raz za 100 rokov je 85 m³/s. Časť toku v obci má upravené koryto a tvorí so svojou sprievodnou zeleňou súčasť obce. Ostatný tok je bez väčších zásahov do koryta a vytvára prirodzené prvky krajinného obrazu doplnené o sprievodnú zeleň brehových porastov. Tok je súčasne aj miestnym biokoridorom - hydrickým a je stabilizačným prvkom v Zábiedovskom údolí s postupným prechodom v pramenných lokalitách do lesných komplexov.

Územie je súčasťou Skorušianskych vrchov, kde sa v západných svahoch vrchu Košiare cca 500m východne od obce nachádza vodný zdroj. Celá pramenná oblasť je odvodnená bezmennými potokmi, ktoré sú zaústené v obci do potoka Zábiedovčik. Ročný úhrn zrážok v oblasti sa pohybuje od 700 – 900 mm.

Vodný zdroj Zábiedovo- Košiare pozostáva zo šiestich prameňov, ktoré sú zaústené do vodojemu o kapacite 100 m³. Vybudovaná vodovodná sieť je v správe Sevak-u Tvrdošín. Mimo tejto vodovodnej siete sa na území katastra nachádzajú aj ďalšie dva zdroje pitnej vody a to zdroj Pod Hriadkami, ktorý zásobuje časť obce pri poľnohospodárskom družstve a areál družstva. Voda z tohto zdroja je však na základe zistení závadná a preto sa časť obce napojí na miestny vodovod. Druhý vodojem je v časti Chabzdov z vrtu a slúži pre hospodársky dvor. V časti Chabzdov lokalita Hámričky, hospodársky dvor Uhlisko nad Hamričkou je napájaný z vodného zdroja obce. Z tejto lokality je riešené napojenie aj Kovošrotu v Trstenej.

Časť domov v obci cca 4-5 je napojená z vlastného zdroja o neznámej kapacite. Vodovodná sieť v obci bola realizovaná v rámci akcie „Z“, čo malo vplyv na neodborné realizovanie a na jej častú poruchovosť. V súčasnosti sú rozpracované návrhy prevodu vodovodnej siete v obci v správe Sevak-u na obec.

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu. V roku 1992 bol spracovaný projekt vybudovania kanalizácie a ČOV v obci.

Nakoľko výdatnosť pramenísk v lokalite Bukovina, ktorá nadväzuje na vodné zdroje obce Zábiedovo- Košiare je dobrá, uvažuje sa s využitím týchto zdrojov a ich napojením na Oravský skupinový vodovod. Návrh je rozpracovaný v schválenom ÚPN VÚC Žilinského kraja.

Podkladové materiály boli poskytnuté samotnou obcou ako aj SEVAK- om Tvrdošín a zároveň overené terénnou obhliadkou.

13.2.VODNÉ ZDROJE A VODOVODNÁ SIŤ

13.2.1.VODNÉ ZDROJE

V obci sa nachádza obecný vodovod v správe SEVAK-u Tvrdošín, ktorý je zásobovaný z vodného zdroja Zábiedovo- Košiare cez vodojem o objeme 100m³.

Vodný zdroj sa nachádza v povodí 4-21-04 na západných svahoch vrchu Košiare (978 m.n.m.) patriaceho do pohoria Skorušiná. Príľahlé okolie sú pasienky obhospodarované poľnohospodárskym družstvom. Zdroj pitnej vody tvoria súťovo puklinové pramene. Počet prameňov tvoriacich vodný zdroj je šesť. Spôsob odberu je záchytným zárezom.

Výdatnosť jednotlivých prameňov:

1., prameň č. 1.....	1,0	l/s ⁻¹
2., prameň č.2	0,13	l/s ⁻¹
3., prameň č.3	0,18	l/s ⁻¹
4., prameň č.4	2,4	l/s ⁻¹
5., prameň č.5	1,85	l/s ⁻¹
6., prameň č.6	3,0	l/s ⁻¹
Pramene spolu		8,56 l/s ⁻¹

Voda z prameňov je zvedená potrubím PE 100 do vodojemu nad obcou o kapacite 1x 100 m³.

Kóta dna vodojemu je 721,7 m.n.m. a max. hladina 725,0 m.n.m..

Pre pramene bolo rozhodnutím ONV – OPLVH č.802/88 zo dňa 28. 9.1988 vyhlásené pásmo hygienickej ochrany I. stupňa (PHO). A to spoločne pre pramene 1, 2, 3 – 42 x 25 x 24 x 26 x 22,5 x 27 m, prameň č. 4 – 15 x 85 m, prameň č. 5 – 20 x 58 m a prameň č. 6 – 20 x 48 m.

Pásmo PHO II. stupňa je určené spoločne o výmene 52,0 ha z čoho tvorí PHO I. stupňa 0,6 ha a tvorí ho prameň č. 4202, ktorí tvoria pramienky. PHO I. stupňa je oplotené a označené. Hospodárenie v PHO II. stupňa sa môže vykonávať len v rozsahu rozhodnutia a prevádzkového poriadku vodného zdroja.

Vodojem v časti pod Hriadkami, ktorý zásobuje časť obce pri poľnohospodárskom dvore a hospodársky dvor nevyhovuje z hľadiska kvality pitnej vody a pre obyvateľov napojených na tento zdroj sa vytvorí nová prípojka z miestneho vodovodu. Vodojem v časti Chabzdov slúži pre potreby areálu hospodárskeho družstva. Kapacitu sa nám nepodarilo zistiť, odhadujeme ju v rozsahu 30- 50 m³. Využitie areálov hospodárskych dvorov sa mení ako aj aktuálna potreba vody.

Kapacita vodných zdrojov je dostatočná. Vzhľadom na plánovanú výstavbu a rozvoj cestovného ruchu je potrebné dobudovať ešte jeden vodojem o kapacite 100m³.

13.2.2.NÁVRH VODOVODNEJ SIETE

Vybudovaný vodovod v obci mimo súkromného vodovodu je v celkovej dĺžke 4266 m mimo prípojok, ktoré sú o dĺžke 668 m. Rozvody sú z polyetylénu o priemere potrubia DN 100. Prípojka do Kovošrotu je DN 25.

V obci Zábiedovo sa uvažuje s rozšírením obytnej a rekreačnej zóny vzhľadom na uvažované termálne zdroje a ich využitie. Z tohoto dôvodu sa tu uvažuje s novou výstavbou 163 rodinných domov. Časť rodinných domov bude mať charakter penziónového typu s možnosťou ubytovania v súkromí. Súčasne sa dobuduje aj sieť pre reštauračné stravovanie a občerstvenie. Terénne danosti vytvárajú predpoklad pre vybudovanie lyžiarskych vlekov s možnosťou umelého zasnežovania s odberom vody z vodného toku Zábiedovčiek. Napojenie jednotlivých súborov IBV na vodovod sa uskutoční z existujúcej siete 7 vetvami. Jestvujúci zdroj pitnej vody je postačujúci pre súčasný počet obyvateľov ale vzhľadom na výstavbu 163 rodinných domov, rozvoj vybavenosti s uvažovaným vybudovaním termálnych kúpalísk bude potrebné vybudovať pri existujúcom vodojeme ešte jeden o rovnakej kapacite ako 100 m³.

Nevyhovujúca vodovodná prípojka DN 80 zásobujúca miestnu časť Hámričky bude nahradená novou prípojkou DN 100.

Vetva č. 1 -Zásobuje pitnou vodou 9 rodinných domov. Nachádza sa na hlavnom prívode vody, v údolí smerom k vodným zdrojom v časti pod Makovická.

Parametre : prietok vody : 0,225m³ / hod. ,dĺžka 100 m, priemer potrubia DN 100 mm, materiál tlakové PVC.

Vetva č. 2 -Zásobuje pitnou vodou cca 26 rodinných domov. Nachádza sa v časti susediacej s centrom obce s odbočkou za kostolom.

Parametre : prietok vody : 0,65m³ / hod. dĺžka 520 m, priemer potrubia 100 DN mm, materiál tlakové PVC

Vetva č. 3- Zásobuje pitnou vodou cca 30 rodinných domov v hornej časti obce pod Malou stranou.

Parametre: prietok vody : 0,750m³ / hod. ,dĺžka 750 m, priemer potrubia 100 DN mm, materiál potrubia tlakové PVC.

Vetva č. 4- Zásobuje pitnou vodou cca 15 rodinných domov v hornej časti obce pod Veľkou stranou.

Parametre: prietok vody : 0,375m³ / hod. dĺžka 380 m, priemer potrubia 100 DN mm, materiál potrubia tlakové PVC.

Vetva č.5 - Zásobuje pitnou vodou cca 38 rodinných domov v časti naväzujúcej na nové správne centrum obce s obecným úradom v miestnej časti Homôlky.

Parametre: prietok vody: 0,950m³ / hod. dĺžka 750m, priemer potrubia 100DN mm, materiál potrubia tlakové PVC.

Vetva č. 6- Zásobuje pitnou vodou cca 30 rodinných domov v zadnej ulici v pravo pri vjazde do obce, na ktorú sa napojí aj 5. rodinných domov na začiatku obce.

Parametre: prietok vody: 0,750m³ / hod. dĺžka 450 m, priemer potrubia 100 DN mm, materiál potrubia tlakové PVC .

Vetva č. 7- Nová prípojka pre miestnu časť Hámričky .

Parametre: dĺžka 1300 m, priemer potrubia DN 100 mm, materiál potrubia tlakové PVC

Vetva č. 8- Zásobuje pitnou vodou cca 6 rodinných domov v časti Hámričky .

Parametre: prietok vody: 0,250 / hod.,dĺžka 100 m, priemer potrubia DN 100 mm, materiál potrubia tlakové PVC .

Rozvody – prepravná kapacita jestvujúceho vodovodného potrubia je dostatočná na pokrytie tohto zvýšeného odberu.

Celková dĺžka novovybudovaných vetiev verejného vodovodu bude cca 3260 m.

Vodovodné rozvody budú uložené v nezámrznej hĺbke pod povrchom terénu asi 1,5m v pieskovom lôžku. Stavebné práce sa budú realizovať na základe vypracovanej projektovej dokumentácie a vodoprávneho rozhodnutia na predmetnú akciu.

13.2.3.VÝPOČET POTREBY VODY

SÚČASNÁ SPOTREBA VODY :

V obci je v súčasnosti napojených na obecný vodovod v správe SEVAK- u Tvrdošíň 744 obyvateľov podľa informácií prevádzkovateľa. Čo predstavuje 176 obytných rodinných domov. Z nich 118 je napojených na sieť s meraním a 58 bez merania (platiaci paušál). Pri obsadení rodinného domu cca 4 osobami a spotrebou vody 150 l/os/deň je:

- priemerný denný odber vody:
 $Q_{pr} = 744 \times 150 \text{ l / os/deň} = 111\,600 \text{ l / deň} = 111,6 \text{ m}^3 / \text{deň} = 1,2916 \text{ l / sek.}$
- max. denný odber vody:
 $Q_{max\,d.} = 111,6 \text{ m}^3 \times 1,5 = 167,4 \text{ m}^3$
- max. hodinový odber vody:
 $Q_{max\,h.} = (167,4 \text{ m}^3 \times 1,8) : 24 \text{ hod.} = 12,555 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročná spotreba vody
 $Q_{rok} = 111,6 \text{ m}^3 \times 365 \text{ dní} = 40\,734 \text{ m}^3 / \text{rok}$

Hospodárske dvory sú z väčšej časti napájané z vlastných zdrojov. V súčasnosti je časť areálov prenajatá pre potreby súkromného sektoru. Využitie je v závislosti na dopytu trhu a možnostiach predaja v zahraničí. Časť areálu sa z pôvodne chovaných 13 000 ks ošípaných využíva na chov cca 8000 ks. V časti sa chová 100 ks jalovic. V ostatných priestoroch, ktoré sa prenajímajú sa chovali brojlere, morky, zajace, jahňatá a atď. Len v prípade havárie na vlastných zdrojoch pitnej vody sa použije náhradný zdroj z miestneho vodovodu. Spotreba vody pre poľnohosp. výrobu je :

- priemerný denný odber vody:
 $Q_{pr} = 8000 \times 10 \text{ l / deň} + 100 \times 50 \text{ l / deň} + 3\,000 \text{ l} = 88\,000 \text{ l / deň} = 88 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. denný odber vody:
 $Q_{max\,d.} = 8000 \times 15 \text{ l / deň} + 100 \times 70 \text{ l / deň} + 5\,000 \text{ l} = 132\,000 \text{ l / d.} = 132 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. hodinový odber vody:
 $Q_{max\,h.} = 9,9 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročná spotreba vody
 $Q_{rok} = 88 \text{ m}^3 \times 365 \text{ dní} = 32\,120 \text{ m}^3 / \text{rok}$

VÝHLADOVÁ SPOTREBA VODY :

Rodinné domy – stav v budúcnosti :

Súčasný stav - 176 rod. domov + 163 nových rod. domov = celkom 339 rodinných domov. Pri obsadení rodinného domu cca 4 osobami sa uvažuje s nárastom obyvateľov na 1356 osôb a spotrebou vody 150 l/os/deň.

- priemerný denný odber vody:
 $Q_{pr} = 1356 \times 150 \text{ l / os/deň} = 203\,400 \text{ l / deň} = 203,4 \text{ m}^3 / \text{deň} = 2,35 \text{ l / sek.}$
- max. denný odber vody:
 $Q_{max d.} = 203,4 \text{ m}^3 \times 1,5 = 305,1 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. hodinový odber vody:
 $Q_{max h.} = (305,1 \text{ m}^3 \times 1,8) : 24 \text{ hod.} = 22,883 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročná spotreba vody
 $Q_{rok} = 203,4 \text{ m}^3 \times 365 \text{ dní} = 74\,241 \text{ m}^3 / \text{rok}$

Poľnohospodárstvo - stav v budúcnosti sa nezmení :

- priemerný denný odber vody:
 $Q_{pr} = 8000 \times 10 \text{ l / deň} + 100 \times 50 \text{ l / deň} + 3\,000 \text{ l} = 88\,000 \text{ l / deň} = 88 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. denný odber vody:
 $Q_{max d.} = 8000 \times 15 \text{ l / deň} + 100 \times 70 \text{ l / deň} + 5\,000 \text{ l} = 132\,000 \text{ l / d.} = 132 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. hodinový odber vody:
 $Q_{max h.} = 9,9 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročná spotreba vody
 $Q_{rok} = 88 \text{ m}^3 \times 365 \text{ dní} = 32\,120 \text{ m}^3 / \text{rok}$

Rekreácia a cestovný ruch - stav v budúcnosti :

Predpokladá sa vybudovanie stravovacieho zariadenia a informačného centra, pri campingu stravovacieho centra + športovo- rekreač. zariadení, penziónov. Súčasne sa uvažuje s vybudovaním termálnych kúpalísk - využitie areálov bude celoročné.

stravovacieho zariadenie	30 zamestnancov - 450 l / zamestnanca
penzióny	50 osôb - 200 l / osobu
kúpaliská	2 x 300 návštevníkov - 60 l / osobu

- priemerný denný odber vody:
 $Q_{pr} = 59\,500 \text{ l / os/deň} = 59,5 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. denný odber vody:
 $Q_{max d.} = 59,5 \text{ m}^3 \times 1,5 = 89,25 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. hodinový odber vody:
 $Q_{max h.} = (89,25 \text{ m}^3 \times 1,8) : 8 \text{ hod.} = 20,08 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročná spotreba vody
 $Q_{rok} = 11\,900 \text{ m}^3 / \text{rok}$

CELKOVÁ SPOTREBA VODY - stav v budúcnosti (bez poľnohospodárstva)

- priemerný denný odber vody:
 $Q_{pr} = 203,4 \text{ m}^3 / \text{deň} + 59,5 \text{ m}^3 / \text{deň} = 262,9 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. denný odber vody:
 $Q_{max d.} = 394,35 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. hodinový odber vody:
 $Q_{max h.} = 22,883 \text{ m}^3 / \text{hod.} + 20,08 \text{ m}^3 / \text{hod.} = 42,963 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročná spotreba vody
 $Q_{rok} = 74\,241 \text{ m}^3 / \text{rok} + 11\,900 \text{ m}^3 / \text{rok} = 86\,141 \text{ m}^3 / \text{rok}$

13.3.ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

Kanalizácia v obci nie je vybudovaná. Likvidácia odpadových vôd z rodinných domov je riešená pomocou akumulácie v žumpách a odvozom vo fekálnych vozoch do najbližšej ČOV. Časť je likvidovaná formou septikov a časť suchými WC, najčastejšie umiestnených pri hnojiskách a zadných hospodárskych stavoch.

Hospodárske dvory likvidujú odpad z chovu podľa hnojného plánu a to uskladnením a následným zapravením do pôdy pri jesennom hnojení a príprave pôdy.

V súčasnosti má obec vypracovaný projekt výstavby jednotnej kanalizačnej siete a ČOV, na báze mechanicko- biologickú čistiare. Samotná ČOV je navrhnutá na počet 900 obyvateľov a množstvo prečistených odpadových vôd $200 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,28 \text{ l/s}$. Projektovú dokumentáciu spracoval Ing. Ján Šmál, odborne spôsobilý č. 844 na inžinierske stavby – zdravotné vodohospodárske. Predpokladané náklady bude potrebné v súčasnej dobe aktualizovať ako aj zväžiť spôsob likvidácie odpadových vôd v ČOV vzhľadom na modernejšie technológie. Jednotlivé vetvy sú navrhnuté v súbehu s miestnymi komunikáciami. Pri realizácii bude potrebné brať do úvahy aj vybudované rozvody plynifikácie obce.

V obci Zábiedovo sa uvažuje s rozšírením obytnej a rekreačnej zóny ako aj s výstavbou dvoch areálov termálnych kúpalísk, rôzne stravovacie zariadenia, informačné centrum, camping so stravovacím zariadením o kapacite 50 stoličiek. V obci sa plánuje s výstavbou 163 nových rodinných domov a s možnosťou ubytovania v súkromí.

Pôvodnú projektovú dokumentáciu verejnej kanalizácie je potrebné doplniť o navrhované rozvody a spracovať projektovú dokumentáciu na riešenie čistiare odpadových vôd v časti Hámričky pre 7 rodinných domov formou MČOV a obdobnou formou aj pre časť Kút cca pre 15 rodinných domov.

13.3.1.VÝPOČET MNOŽSTVA ODPADOVÝCH VÔD

SÚČASNÉ MNOŽSTVO ODPADOVÝCH VÔD :

pre domy a jestvujúcu vybavenosť :

- priemerné denné množstvo:
 $Q_{pr} = 744 \times 150 \text{ l/os/deň} = 111\,600 \text{ l/deň} = 111,6 \text{ m}^3$
- max. denné množstvo:
 $Q_{max d.} = 111,6 \text{ m}^3 \times 1,5 = 167,4 \text{ m}^3$
- max. hodinové množstvo:
 $Q_{max h.} = (167,4 \text{ m}^3 \times 1,8) : 24 \text{ hod.} = 12,555 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročné množstvo
 $Q_{rok} = 111,6 \text{ m}^3 \times 365 \text{ dní} = 40\,734 \text{ m}^3 / \text{rok}$

pre poľnohospodársku výrobu je :

- priemerné denné množstvo
 $Q_{pr} = 8000 \times 10 \text{ l/deň} + 100 \times 50 \text{ l/deň} + 3\,000 \text{ l} = 88\,000 \text{ l/deň} = 88 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. denné množstvo

$$Q_{\max d.} = 8000 \times 15 \text{ l / deň} + 100 \times 70 \text{ l / deň} + 5\,000 \text{ l} = 132\,000 \text{ l / d.} = 132 \text{ m}^3 / \text{deň}$$

- max hod. množstvo:
 $Q_{\max h.} = 9,9 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročné množstvo
 $Q_{\text{rok}} = 88 \text{ m}^3 \times 365 \text{ dní} = 32\,120 \text{ m}^3 / \text{rok}$

BUDÚCE MNOŽSTVÁ ODPADOVÝCH VÔD :

Rodinné domy – navrhovaný stav:

súčasný stav - 176 rod. domov + 163 nových rod. domov = celkom 339 rodinných domov

Pri obsadení rodinného domu cca 4 osobami sa uvažuje s nárastom obyvateľov na 1356 osôb a spotrebou vody 150 l/os/deň .

- priemerné denné množstvo:
 $Q_{pr} = 1356 \times 150 \text{ l / os/deň} = 203\,400 \text{ l / deň} = 203,4 \text{ m}^3 / \text{deň} = 2,35 \text{ l / sek.}$
- max. denné množstvo:
 $Q_{\max d.} = 203,4 \text{ m}^3 \times 1,5 = 305,1 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. hodinové množstvo:
 $Q_{\max h.} = (305,1 \text{ m}^3 \times 1,8) : 24 \text{ hod.} = 22,883 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročné množstvo :
 $Q_{\text{rok}} = 203,4 \text{ m}^3 \times 365 \text{ dní} = 74\,241 \text{ m}^3 / \text{rok}$

Individuálna rekreácia - stav v budúcnosti :

stravovacieho zariadenie	30 zamestnancov - 450 l / zamestnanca
penzióny	50 osôb - 200 l / osobu
kúpaliská	2 x 300 návštevníkov - 60 l / osobu

- priemerné množstvo odpad . vôd
 $Q_{pr} = 59\,500 \text{ l / os/deň} = 59,5 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. denné množstvo
 $Q_{\max d.} = 59,5 \text{ m}^3 \times 1,5 = 89,25 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. hodinové množstvo
 $Q_{\max h.} = (89,25 \text{ m}^3 \times 1,8) : 8 \text{ hod.} = 20,08 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročné množstvo
 $Q_{\text{rok}} = 11\,900 \text{ m}^3 / \text{rok}$

Poľnohospodárstvo - stav v budúcnosti sa nezmení.

CELKOVÉ MNOŽSTVO ODPAD. VÔD - stav v budúcnosti (bez poľnohospodárstva)

- priemerné množstvo odpad . vôd
 $Q_{pr} = 203,4 \text{ m}^3 / \text{deň} + 59,5 \text{ m}^3 / \text{deň} = 262,9 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. množstvo odpad . vôd
 $Q_{\max d.} = 394,35 \text{ m}^3 / \text{deň}$
- max. hodinové množstvo odpad
 $Q_{\max h.} = 22,883 \text{ m}^3 / \text{hod.} + 20,08 \text{ m}^3 / \text{hod.} = 42,963 \text{ m}^3 / \text{hod.}$
- ročné množstvo odpad
 $Q_{\text{rok}} = 74\,241 \text{ m}^3 / \text{rok} + 11\,900 \text{ m}^3 / \text{rok} = 86\,141 \text{ m}^3 / \text{rok}$

13.3.2.NÁVRH KANALIZAČNEJ SIETE

Jestvujúca projektová dokumentácia rieši jednotnú kanalizačnú sieť v obci t.j kanalizácia odvádza splaškové vody spolu s dažďovými vodami. Na sieti sú navrhnuté dve odľahčovacie komory.

Stavba existujúcej projekt. dokumentácií pozostáva z týchto stavebných objektov :

Zberač „A“ 1950m + 350m / posun ČOV na lokalitu Kurilová /

Zberač „B“ 900 m

Zberač „C“ 300 m

Zberač „D“ 420 m

Popis rozšírenia už spracovaného zadania stavby kanalizácie a ČOV pre obec Zábiedovo rozšírená o navrhované stavebné obvody IBV:

Vetva č. 1. – odvádza splaškové vody z 9 rodinných domov v časti pod Makoviskami a z 26 rodinných domov a je napojená na kanalizačný zberač „C“ DN 300

Parametre: Dĺžka 620 m, priemer potrubia DN 300 mm, materiál PVC

Vetva č. 2. – je umiestnená v cestnej komunikácii a odvádza splaškové vody zo 45 rodin. domov na konci obci. Napojená na kanalizačný zberač „A“ DN 300

Parametre: Dĺžka 900 m, priemer potrubia DN 300 mm, materiál PVC

Vetva č. 3. – odvádza splaškové vody z 38 rodinných domov a nového centra obce v časti Homôlka. Napája sa na hlavný kanalizačný zberač „A“ DN 300

Parametre: Dĺžka 680 m, priemer potrubia DN 300 mm, materiál PVC

Malé biologické MČOV v časti Hámričky pre 10 rodinných domov a výhľadovo pre penzióny a občiansku vybavenosť so stravovaním a ďalších 7 domov.

Typy MČOV sa vyberú podľa vhodnosti do daného prostredia ako uzavreté. Ochranné pásmo medzi MČOV a bytovou výstavbou dodržať podľa STN 73 6708. MČOV sa osadia v blízkosti potoka a oddelí sa od bytovej výstavby izolačnou zelenou.

Projektovaná ČOV je pre 900 obyvateľov. Vzhľadom na rozvoj obce a nové umiestnenie ako aj modernejšie typy ČOV je potrebné v ďalšom stupni nielen zapracovať rozšírenie ale aj zvážiť vhodný typ ČOV. Jednotlivé zberače a vetvy sú navrhnuté v súbehu s miestnymi komunikáciami alebo v komunikácii podľa priestorových a terénnych daností.

14. ENERGETIKA

14.1.ELEKTRICKÁ ENERGIA

14.1.1.VYSOKÉ NAPÄTIE VN

Obec Zábiedovo je zásobované elektrickou energiou zo vzdušného vedenia VN22kV-číslo linky 274, ktoré je vedené z Ústia nad Priehradou. Vedenie AlFe 3x50mm² je uložené na betónových stĺpoch. Vedenie VN v súčasnosti zodpovedá požiadavkám pre odber elektrickej energie. Vedenie prichádza do obce od Tvrdosína. V katastrálnom území Zábiedovo je z neho napojených 5 trafostaníc TS1-5.

Navrhované aktivity a plochy si vyžadujú výstavbu ďalších troch trafostaníc.

TS7-250kVA je navrhovaná pri nových športovo-rekreačných plochách.

Plánovaná výstavba rodinných domov v severnej časti obce (38 RD) zasahuje do ochranného pásma vzdušného vedenia VN a túto časť vedenia je potrebné preložiť. Tu je navrhovaná trafostanica TS8-630kVA.

V južnej časti obce je plánovaná výstavba 45 rodinných domov. Táto časť je vzdialená najďalej od trafostanice TS1. Plánovaná je výstavba novej trafostanice TS6-630kVA, ktorá sa umiestni v tejto časti obce. Trafostanica sa napojí z pôvodného vzdušného vedenia VN22kV-č.274, závesným VN káblom DITRI 20^R. Tento kábel sa uloží na spoločných podperných bodoch so vzdušným vedením NN.

V časti Hámričky je pre pripojenie požadovaného výkonu potrebná výmena existujúcej TS za TS konštrukčne do 630 kVA.

Výstavba a úprava trafostaníc bude prebiehať postupne, podľa toho ako bude prebiehať výstavba v obci.

14.1.2.ROZVODNÁ SIEŤ NN-VZDUŠNÉ VEDENIE

Rozvodná sieť NN je od trafostaníc vedená vedením AlFe 3x70+50+25mm² a AlFe 3x50+35+16mm². Vzdušné vedenie je uložené na betónových stĺpoch.

Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž miestnych komunikácií, miestami v súbehu s telefónnym vedením. Na spoločných stožiaroch vedenia NN je vedené aj vedenie miestneho rozhlasu. Rozvádzače NN umiestnené na stožiarových trafostaniciach vyhovujú požiadavkám pre zásobovanie elektrickou energiou.

Vonkajšie osvetlenie je vedené spoločne s vedením NN a výbojkové svietidlá sú umiestnené na stožiaroch.

V obci nie sú objekty s veľkými nárokmi na elektrickú energiu. Veľkovýkrmňa ošípaných a tefatník sú zásobované elektrickou energiou zo samostatných trafostaníc.

V severnej časti obce Zábiedovo sa uvažuje s výstavbou 73 domov, s výstavbou športového areálu s kúpaliskami, s ubytovaním a stravovaním návštevníkov, s výstavbou

o cca 220kW. Navrhovaná je nová trafostanica TS7, z ktorej sa napojí táto časť obce. Navrhované vedenie NN sa prepojí s pôvodným vzdušným vedením. Nové rozvody v obci sú navrhované káblami, ktoré sa uložia v zemi.

V priestoroch bývalého hospodárskeho dvora je navrhovaný športový areál s kúpaliskami, s ubytovaním, stravovaním a s lyžiarskym vlekom. Pre navrhovanú výstavbu sa predpokladá zvýšenie súčasného výkonu o cca 60kW. Tieto objekty sa napoja z pôvodnej vzdušnej siete. Na pôvodnej stožiarovej trafostanici TS2 sa vymení transformátor 160kVA za 630kVA a trafostanica sa upraví. Prívod k športovému areálu je navrhovaný káblom uloženým v zemi.

Vo východnej časti obce je navrhovaná výstavba 35 rodinných domov. Pre navrhovanú výstavbu sa predpokladá zvýšenie výkonu o cca 70kW. Tieto rodinné domy sa napoja s pôvodnej trafostanice TS1. Po vybudovaní trafostanice TS6 v južnej časti obce (vyšný koniec), bude trafostanica TS1 postačovať pre napojenie nových rodinných domov.

V južnej časti obce prebieha výstavba rodinných domov a predpokladá sa výstavba ďalších 45 rodinných domov. Plánovaná je výstavba novej trafostanice TS6/630kVA, z ktorej bude zásobovaná táto časť obce. Nové rozvody k rodinným domom sú navrhované káblami, ktoré sa uložia v zemi.

Pôvodné vzdušné vedenia NN a navrhované vedenia NN sa vzájomne prepoja.

V časti obce Hámričky je navrhované stravovacie zariadenie, výstavba a rekonštrukcia IBV s možnosťou ubytovania. Predpokladané zvýšenie výkonu je o cca 40kW. Táto časť obce je napojená zo samostatnej stožiarovej trafostanice, na ktorej sa v prípade potreby vymení transformátor a trafostanica sa upraví.

Nové silnoprúdové rozvody NN sú navrhované káblami v zemi.

14.1.3. VEREJNÉ OSVETLENIE:

Pôvodné vedenie verejného osvetlenia je vedené po spoločných stĺpoch s vedením NN. Osvetlenie je realizované výbojkovými svietidlami, ktoré sú umiestnené na stĺpoch vedenia NN. Toto osvetlenie sa ponechá. V mieste výstavby rodinných domov sa vybuduje nové vonkajšie osvetlenie. Vedenie pre osvetlenie sa uloží v zemi a výbojkové svietidlá sa umiestnia na osvetľovacích stožiaroch.

14.2. VEDENIA A ZARIADENIA SLABOPRÚDU

14.2.1. TELEFÓNNE VEDENIE

Z Tvrdošina je popri štátnej ceste vedený závesný kábel, ktorý je uložený na drevených pätkových stĺpoch

Telefónny rozvod v obci je vedený káblovým závesným vedením na drevených pätkových stĺpoch. Vedenia sú vedené pozdĺž miestnych komunikácií. Zo vzdušného vedenia sú vedené prípojky závesnými káblami k telefónnym staniciam.

Nové telefónne rozvody sú navrhované káblovým vedením, ktoré sa uloží v zemi.

14.2.2.MIESTNY ROZHLAS

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na betónových stĺpoch vzdušného vedenia NN, pozdĺž miestnych komunikácií. V časti Hámričky nie je miestny rozhlas vybudovaný.

Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare.

14.2.3.TELEVÍZNE KÁBLOVÉ ROZVODY

V obci nie sú televízne káblové rozvody vybudované a s budovaním týchto rozvodov sa neuvažuje.

14.3.ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM

14.3.1.VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Obec je napojená na zdroj zemného plynu pomocou prípojky VTL z tranzitného plynovodu, ktorá je vedená vedľa štátnej cesty do obce Zábiedovo. Z regulačnej stanice Hámričky vedie stredotlaký plynovod DN 50 okrajom cesty až do obce Zábiedovo a v obci sú vedené miestne plynovody okrajom miestnych komunikáciach. Pre popis situácie boli poskytnuté projektové podklady plynofikácie vypracované firmou KOPLYN s.r.o. Michalovce, vlastné zamerania a situačné podklady v mierke 1:5000.

14.3.2.POPIS PLYNOVODOV

Plynovody sú uložené v zemi. Materiál plynovodov sú trubky z lineárneho polyetylénu D 50 x 4.5 mm. Trubky sú spojované zvarovaním pomocou elektrotvaroviek. Trasy plynovodov sú zrejmé z výkresovej dokumentácie.

Celková dĺžka plynovodov je 5300 m.

Pretlak plynu v plynovode je max. 300 kPa.

Maximálna kapacita plynovodov je cca 150 m³/hod , čo postačuje pre napojenie max. 180 rodinných domov pri ich maximálnom odbere 4.0 m³/hod na jeden dom.

V súčasnosti sa na plynovod napojilo podľa vlastného merania cca 100 domov. To znamená, že kapacita plynovodu je využitá na cca 60 %.

14.3.3.NÁVRH NOVÝCH PLYNOVODOV

Na základe rozmiestnenia záujmových plôch, kde sa uvažuje s výstavbou nových rodinných domov, rekreačných a ubytovacích zariadení, uvažuje sa aj s rozšírením siete miestnych plynovodov .

Pri návrhu sa uvažuje s vybudovaním a doplnením 6 vetiev plynovodov priemeru do DN 50 v blízkosti domov pozdĺž novovytvorených komunikácií tak, aby dĺžka prípojky ku hranici pozemku nebola väčšia ako 20 m.

V predložennom návrhu sa uvažuje s výstavbou cca 160 nových rodinných domov, 2 ubytovacích a stravovacích zariadení a administratívneho centra. V skutočnosti je napojených cca 100 rodinných domov.

Zostava nových navrhovaných plynovodov podľa priemeru potrubia je nasledovná :

DN 25	550 m
DN 40	2 200 m
<u>DN 50</u>	<u>750 m</u>
Celkom rozšírenie plynovodov =	3 500 m
Nová celková dĺžka plynovodov =	8 700 m

Zvýšenie odberu zemného plynu :

Maximálny súčasný odber zemného plynu v obci vypočítaný podľa podkladov sa po realizácii tohoto návrhu zvýši oproti skutočnému stavu o nasledovné hodnoty:

Rodinné domy	205 m3/hod
<u>Penzióny, rekreačné objekty, stravovacie a administratívne objekty</u>	<u>30 m3/hod</u>
Spolu	235 m3/hod

Zvýšenie ročnej spotreby plynu .

Ročný odber plynu z plynovodov sa po realizácii tohoto návrhu zvýši o nasledovné hodnoty:

Rodinné domy	778 000 m3/rok
<u>Penzióny, rekreačné objekty, stravovacie a administratívne objekty</u>	<u>47 000 m3/rok</u>
Spolu	825 000 m3/rok

14.3.4.ZHODNOTENIE

Kapacita plynovodu v obci po vybudovaní všetkých uvedených zariadení a ich prevádzke na maximálny výkon nebude dostatočná, a preto bude v danom čase potrebné prehodnotiť priemer prívodného potrubia do obce .

15. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Od 24.10.2000 obec vyváža odpad do skládky TKO v Partizánskej Ľupči prostredníctvom Technických služieb Ružomberok, a.s.

V lete 1999 bol vypracovaný projekt separovaného zberu pre obce Brezovica, Čimhová, Habovka, Hladovka, Liesek, Nižná nad Oravou, Oravský Biely Potok, Podbiel, Suchá Hora, Štefanov nad Oravou, Vitanová, Zábiedovo, Zuberec, podľa ktorého má byť v budúcnosti separovaný odpad vyvážený do dotriedňovacieho zariadenia v Trstenej. Toto zatiaľ vybudované nie je.

Základné údaje o tvorbe odpadov v obci :

Množstvo vyprodukovaného odpadu za rok	268 ton
Množstvo odpadu vhodného na separovanie	68 ton
Množstvo separovateľného odpadu za týždeň	1,3 t
Množstvo separovateľného odpadu vyproduk. 1 občanom za rok	89 kg
Množstvo celkového odpadu vyprodukovaného 1 občanom za rok	353 kg

Zloženie odpadu (v %) :

bioodpad.....20, sklo.....8, železné a neželezné kovy.....4, železný šrot.....2,
papier.....6, plasty.....12, ostatný odpad.....48

Na území obce sa riadená skládka komunálneho odpadu nenachádza. Divoké skládky budú sanované v zmysle POH okresu Tvrdošín.

Obec v súčasnosti nezabezpečuje zber separovaného odpadu. Tento sa zatiaľ realizuje len cez základnú školu, kde 1x do roka sústreďujú a zabezpečujú odvoz papiera, železa, príj. textilu.

Návrh koncepcie riešenia odpadového hospodárstva obce:

V náväznosti na nový zákon o odpadoch č.223/2001 Zz. zo dňa 15. mája 2001 s účinnosťou od 1. júla 2001 je spracovaný na okresnom úrade nový POH okresu Tvrdošín a následne aktuálny POH obce Zábiedovo.

Zákon NR SR č.223/2001 Zz. o odpadoch, ustanovuje práva a povinnosti štátnej správy a obcí a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie Recyklačného fondu.

Účelom odpadového hospodárstva je

1. predchádzať vzniku odpadov a obmedzenie ich tvorby

2. zhodnocovať odpady ich recykláciou, opätovným využitím alebo procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
3. využívať odpady ako zdroj energie
4. zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom

Uvedené body zároveň určujú prioritnú postupnosť pri nakladaní s odpadmi.

Pre obec znamená dodržiavanie a realizácia týchto princípov nasledovné :

1. vytváranie podmienok pre zber druhotných surovín
2. zabezpečenie likvidácie odpadov
3. vyvíjanie nástrojov pre likvidáciu divokých skládok odpadu a zamedzovanie ich vzniku

16. ZÁBER PLÔCH PPF

16.1.VYHODNOTENIE ZÁBEROV PLÔCH POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Územie záberov pôdy je rozčlenené na 30 lokalít, kde je buď návrh záberu poľnohospodárskej pôdy alebo návrh zmeny využitia plochy. Z uvedených lokalít sú úplne, prípadne zčasti mimo hraníc zastavaného územia k 1.1.1990 lokality č.1 až 13,15,16,17,23 až 29. Presné hodnoty sú uvedené v tabuľke č.1 „Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy v rámci jednotlivých urbanistických lokalít“.

Úhrnná výmera lokalít záberov plôch je **33,024** ha a predpokladaný celkový záber poľnohospodárskej pôdy mimo zastavané územie je 27,556 ha čo predstavuje cca 72,5 % z celkovej plochy záberu. V zastavanom území je záber 14,06 ha poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 29%. Najviac je zaberaná poľnohospodárska pôda o bonite č.6 (24,45 ha), ktorej odvod je 1306,- Sk/ha.

- Tab. č. 1 -

Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy
v rámci jednotlivých urbanistických lokalít **ÚPN-O ZÁBIEDOVO**
(údaje v ha)

Lokalita	Funkčné využitie	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Skupina BPEJ	Príslušnosť	
		celkom	z toho				v zastav. území	mimo zast. územ.
			orná p.	TTP	záhr.			
1	Bývanie/rekreácia	0,905	0,905	-	-	6	-	Mimo
2	Verej. zeleň a IBV	0,809	-	0,809	-	6	0,749	0,060
3	Vybavenosť O+CR	0,402	-	0,182	0,220	6	0,123	0,279
6	Čov	0,183	-	0,183	-	6	-	Mimo
	Cestná komunik.	0,082	-	0,082	-	6	-	Mimo
7	Sklady a výroba.	1,089	-	1,089	-	6	-	Mimo
8	Rekreácia	2,261	-	2,261	-	6	-	Mimo
	Cestná komunik.	0,056	-	0,056	-	6	-	Mimo
	Parkovisko	0,420	-	0,420	-	6	-	Mimo
9	Šport	0,278	-	0,278	-	6	-	Mimo
10	Bývanie/maloroľn.	0,519	0,519	-	-	6	0,009	0,510
	Cestná komunik.	0,108	0,108	-	-	6	0,031	0,077
	Verejná zeleň	0,129	0,776	0,647	-	6	0,029	0,100
11	Bývanie/maloroľn.	2,224	-	2,224	-	6	1,156	0,718
	Cestná komunik.	0,349	-	0,349	-	6	-	0,350
12	Šport - camping	1,458	-	1,458	-	6,9	-	Mimo
13	Občian.vybaven.	0,375	-	0,375	-	6	Zast.územie	-
	Parkoviská	0,345	-	0,345	-	6	Zast.územie	-
	Cestná komunik.	0,183	-	0,183	-	6	0,113	0,070
14	Rekreácia	4,245	-	4,245	-	6	Zast.územie	-
15	Verejná zeleň	0,205	-	0,205	-	6	0,171	0,034
16	Občian. vybaven.	0,332	-	0,332	-	7	-	Mimo
17	Bývanie/maloroľn.	5,345	-	5,345	-	6,7,9	-	Mimo

	Cestná komunik.	0,471	-	0,471	-	6,7,9	-	Mimo
18	Parkoviská	0,054	-	0,054	-	6,7	Zast.územie	-
	Verejná zeleň	0,099	-	0,099	-	6,7	Zast.územie	-
19	Šport a rekreácia	1,932	-	1,932	-	6	Zast.územie	-
20	Verejná zeleň	0,0931	-	0,0931	-	6	Zast.územie	-
23	Bývanie/maloroľn.	3,556	-	3,556	-	6,9	-	Mimo
	Cestná komunik.	0,460	-	0,460	-	6,9	-	Mimo
24	Občian.vybaven.	0,202	-	0,202	-	9	-	Mimo
	Parkoviská	0,243	-	0,243	-	9	-	Mimo
25	Bývanie/maloroľn.	0,594	-	-	0,594	9	Zast.územie	-
26	Verej. zeleň a cest.	0,281	-	0,281	-	6	0,170	0,111
27	Občian.vybaven.	0,308	-	0,308	-	6	-	Mimo
28	Šport a rekreácia	0,415	-	0,415	-	6	-	Mimo
29	Bývanie/maloroľn.	6,195	-	6,195	-	6,9	-	Mimo
	Cestná komunik.	0,481	-	-	-	6,9	-	Mimo
S P G L U		38,499	2,308	35,377	0,814			

Odvody sú počítané pre odňatie pôdy ležiacej mimo hranice zastavaného územia obce k 1.1.1990 a v niektorých prípadoch tvoria len určitú časť dotknutej lokality záberu podľa predpokladaného záberu pre výstavbu.

Podľa nariadenia vlády č.19/1993 Zb. v znení č.152/96 Z.z. o základných sadzbach odvodov za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF sú od odvodov oslobodené územia v zastavanom území obce, územia na účely zriadenia cintorínov zriaďovaných obcami, územia na výstavbu čistiarní odpadových vôd ak nie sú na 1. až 3. bonite, územia na účely skládok odpadov 2. a 3. stavebnej triedy, ktorých zriaďovateľom a prevádzkovateľom je obec, na výstavbu vodojemov a zriadenie ochranných pásiem 1. stupňa zdrojov pitnej vody pre hromadné zásobovanie obyvateľstva.

Pre zostávajúce lokality mimo hranicu zastavaného územia boli vypočítané odvody vo výške **11 007 690,- Sk.** Presné delenie na základe záberov, bonitných tried, prevedených investičných záberov, prípadne zvýšenie, zníženia odvodov sú uvedené v tabuľke č.2 „Prehľad výšky odvodov do ŠFOZ PPF podľa jednotlivých lokalít urbanistického riešenia“. Pre lokality bývania bola počítaná plocha pre záber poľnohospodárskej pôdy do 50% celkovej plochy záberu, okrem lokality č.17, kde bol predpoklad skutočného záberu PPF do 30% celkovej plochy záberu. V lokalite č.12 - campingu počítame do 50% celkovej plochy záberu PPF.

- Tab. č. 2 -

Prehľad výšky odvodov do ŠFOZ PPF v zmysle nar.vl. SR č. 152/1996 Zz.
 podľa jednotlivých lokalít urbanistického riešenia **ÚPN-O ZÁBIEDOVO**
 (údaje v ha)

Lokalita	Predpokladané odňatie poľnohospodár. pôdy		Základ. sadzba odvod. v tis. Sk	Základ. odvod v tis. Sk	Investičné zásahy -závlahy -odvodne.	Zvýšenie zníženie odvodov v tis. Sk	Celkový odvod do ŠFOZ PPF v tis. Sk	Oslobo. od odvo. v zmysle ust. § 7,z č.152/96	
	celkom	Bonitná trieda a číslo BPEJ							
1	0,453	6 1006005	1306	59,1		- 50%	29,55		90601
2	0,060	6 1006005	1306	78,36			78,36		90601
3	0,279	6 1006005	1306	364,37			182,19		90601
6	0,183	6 1006005	1306	238,99			-	a.)	90601
	0,082	6 1006005,1066212	1306	107,09			107,09		90601 96601
7	1,089	6 1006005,1066212	1306	1422,23			1422,23		90601 96601
8	2,261	6 1006005,1066212	1306	2952,87			2952,87		90601 96601
	0,056	6 1006005,1066212	1306	73,14			73,14		90601 96601
	0,420	6 1006005,1066212	1306	548,52			548,52		90601 96601
9	0,278	6 1006005,1066212	1306	363,07			363,07		90601 96601
10	0,510	6 1006005,1066212	1306	666,06		- 50%	165,51		90601 96601
	0,077	6 1006005	1306	100,56			100,56		90601
	0,100	6 1006005	1306	136,00			136,00		90601
11	0,359	6 1006005	1306	468,85		- 50%	234,43		90601
	0,350	6 1006005	1306	457,10			457,10		90601

12	0,729	6,9 1006005, 1082771	1306 - 50	553,89			553,89	90601 98214
13	0,070	6 1006005	1306	91,42			91,42	90601
15	0,034	6,7 1006005, 1066225	1306 - 535	44,40			44,40	90601 96602
16	0,332	7 1066225	535	177,62			177,62	90602
17	1,604	6,7,9 1066215, 1066225, 1082871	1306 - 535 - 50	312,56		- 50%	156,28	96601 96602 98215
	0,471	6,7,9 1066215, 1066225, 1082871	1306 - 535 - 50	175,84			175,84	96601 96602 98215
23	1,778	6,9 1006015, 1082871	1306 - 50	1205,48		- 50%	602,74	90601 98215
	0,460	6,9 1006015, 1082871	1306 - 50	311,88			311,88	90601 98215
24	0,202	9 1082875	50	10,100			10,10	98203
	0,243	9 1082875	50	12,15			12,15	98203
26	0,111	6 1006015	1306	144,96			144,96	90601
27	0,308	6 1006015	1306	402,24			402,24	90601
28	0,415	6 1006015	1306	541,99			541,99	90601
29	3,098	6,9 1006015, 1082871	1306 - 50	1354,58		- 50%	677,29	90601 98215
SPOLU				13893,7			11007,69	

Od odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF sa oslobodzuje odňatie :

a.) na výstavbu ČOV, ak sa nestavajú na poľnohospodárskej pôde zaradenej podľa kódu BPEJ do 1. až 3. skupiny sadzovníka základných odvodov

OKRESNÝ ÚRAD V TYRHOVSKE
Odbor pozemkový, poľnohospodárstva
a lesného hospodárstva
-1-

G. G. G.

Záväzná časť územného plánu obce Zábiedovo

17. FUNKČNÉ A PRIESTOROVÉ USPORIADANIE ZASTAVANEJ ČASTI OBCE

17.1. JESTVUJÚCE LIMITY

• ochranné pásma hospodárskych dvorov Pig Farm - Zábiedovo, PD „Trsteník“ Trstená – Hospodársky dvor Zábiedovo a objekty bývalého veľkokapacitného teľatníka (mení sa v závislosti od skladby a počtu hospodárskych zvierat)

- bonita poľnohospodárskej pôdy
- ochranné pásma technických sietí a zariadení (viď jednotlivé kapitoly)
- ochranné pásma pamiatkových objektov
- ochranné pásmo cesty tretej triedy je 18 m od osi cesty na obidve strany mimo zastavaného územia

17.2. REGULATÍVY URBANISTICKEJ KOMPOZÍCIE

- **rozvojová os** obce tvorí a bude tvoriť št. cesta III/05941, m ktorá je zároveň hlavnou komunikačnou osou obce
- **kompozičným prvkom** obce je potok Zábiedovčik, pretekajúci obcou
- **jestvujúcou dominantou** obce je Rímsko-katolícky kostol a jeho predpolie tiahnuce sa až po polyfunkčný objekt (Obecný úrad, viacúčelová sála, požiarňa zbrojnica)
- **významnými plošnými dominantami** sú navrhované športovo-rekreačné areály pri vrte a v mieste dnes nevyužívaného hospodárskeho dvora v obci
- ďalšou **významnou plošnou dominantou** obce je verejné priestranstvo rozprestierajúce sa od objektu JEDNOTA po vstup do navrhovaného športovo-rekreačného areálu

Tento priestor treba riešiť ako spoločný priestor minimálne prostredníctvom riešenia dopravy, peších komunikácií, parkových úprav a drobnej architektúry. Takéto riešenie zaistí optické zjednotenie celého priestoru a jeho kvalitatívne vyššiu architektonickú úroveň.

- **Vedľajšími dominantami** sú :
 - navrhované plochy občianskej vybavenosti (OV) v Hámričkách

- navrhované plochy nového administratívno-správneho centra obce
- navrhované plocha OV na juhu obce
-

17.3.REGULATÍVY JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

Typy plôch:

P	plochy kultúrnych pamiatok
IBV	individuálna bytová výstavba
OV	občianska vybavenosť
CR	cestovný ruch
SRZ	šport a rekreácia v zeleni
S	šport
CN	cintorín
ZV	verejná zeleň
ZO	ochranná zeleň
ZH	hospodárska zeleň
PVS	poľnohospodárska výroba, výroba a sklady
COV	čistička odpadových vôd
TV	areál technickej vybavenosti vrtu

Typy použitých regulatívov:

Fh	funkcia hlavná
Fp	funkcia prípustná
Fn	funkcia neprípustná
Sc	prevládajúci typ stavebnej činnosti
Sz	štruktúra zástavby
Vh	výšková hladina
Ts	tvár strechy
Tv	tvaroslovie
Pm	povrchové materiály
Kz	koeficient zastavanosti
Vu	vegetačné úpravy
Pp	spôsob projektovej prípravy

Použitá terminológia pre menej zaužívané pojmy :

penziónové ubytovanie = ubytovanie poskytované obyvateľmi obce priamo v dome, alebo mimo domu v samostatnej budove, ale na spôsob rodinného bývania

služby = základné služby pre obyvateľov obce (predaj, opravárenské služby, a pod.)

služby CR = doplnkové služby pre návštevníkov obce (napr. informácie, požičovňa športových potrieb, predaj suvenírov, sprievodcovstvo, stravovanie a pod.)

maloroľníctvo = chov domácich zvierat a práca na plochách hospodárskej zelene v intraviláne (záhrady, záhumienky a pod.)

Na plochách bývania a penziónového ubytovania sú možné nasledujúce funkcie len za určených podmienok :

- ⇒ Občianska vybavenosť a služby nesmú narušovať funkciu bývania a rekreácie
- ⇒ výroba a remeselná výroba je možná len drobná, ktorá nebude rušiť funkciu bývania a rekreácie
- ⇒ maloroľníctvo v intraviláne bude slúžiť pre uspokojenie vlastných potrieb a potrieb ubytovaných návštevníkov

Na všetkých plochách :

- ⇒ Jestvujúcu zeleň zachovať a dopĺňať ju podľa určených priestorových regulatívov.
- ⇒ Všetky prípojky viesť zemou.

P

Pre národnú kultúrnu pamiatku „Kaplnku a zvonicu“ v Hámričkách platí:

je nutné dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Zb. o ochrane pamiatkového fondu, každá stavebná činnosť musí byť v súlade s požiadavkami štátnej pamiatkovej starostlivosti

v riešení zelene uprednostniť dreviny rozmermi a tvarom dotvárajúce objekty pamiatkovej starostlivosti

IBV1

- Fh bývanie, penziónové ubytovanie, občianska vybavenosť a služby CR
- Fp tradičná remeselná výroba, maloroľníctvo
- Fn akákoľvek výroba okrem horeuvedenej, sklady
- Sc rekonštrukcia

- Sz zachovať jestvujúcu štruktúru zástavby, rešpektovať pôvodnú urbanistickú dispozíciu s pôvodnou typickou zástavbou, s charakteristickou siluetou
- Vh zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
- Ts zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech, prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry, pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Vu pri úprave predzáhradiek preferovať okrasnú funkciu zelene
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

IBV2

- Fh bývanie v rodinných domoch
- Fp maloroľníctvo, služby
- Fn výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
- Sc rekonštrukcia
- Sz zachovať jestvujúcu štruktúru zástavby
- Vh zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
- Ts zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech, prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Vu pri úprave predzáhradiek preferovať okrasnú funkciu zelene
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

IBV3

- Fh bývanie v rodinných domoch
- Fp maloroľníctvo, služby
- Fn výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
- Sc rekonštrukcia a dostavba na plochách už zastavaných, novostavba na vytypovaných stavebných pozemkoch a v prelukách

- Vh jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia, pričom na objektoch exponovaných z hľadiska ich umiestnenia je prípustné len jedno podlažie s podkrovím
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Kz maximálne 0,5
- Vu pri úprave predzáhradiek preferovať okrasnú funkciu zelene
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

IBV4

- Fh bývanie v rodinných domoch
- Fp maloroľníctvo, služby
- Fn výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
- Sc novostavba na vytypovaných stavebných pozemkoch
- Vh jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia, pričom na objektoch exponovaných z hľadiska ich umiestnenia je prípustné len jedno podlažie s podkrovím
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Kz maximálne 0,5, na plochách pri navrhovanom administratívno-správnom centre 0,3
- Vu pri úprave predzáhradiek preferovať okrasnú funkciu zelene
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
- Pp podrobnejšie riešiť v územnom pláne zóny okrem plochy na juhu obce

OV1

- Fh občianska vybavenosť, parková zeleň
- Fp ubytovanie
- Fn akákoľvek výroba, sklady

- Sc rekonštrukcia
- Vh priestor chápať ako dominantný priestor obce, výškovú hladinu podriaďovať dominantnej kostola
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Vu sadové úpravy náročnejšieho charakteru dotvoriť drobnou architektúrou jednotného designu, sieťou peších komunikácií a oddychových plôch
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

OV2

- Fh občianska vybavenosť, parková zeleň
- Fp bývanie a ubytovanie
- Fn akákoľvek výroba, sklady
- Sc rekonštrukcia
- Sz zachovať jestvujúcu štruktúru zástavby
- Vh zachovať jestvujúcu výškovú hladinu, priestor chápať ako priestorovú dominantu
- Ts zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech, prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Vu dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami a drobnou architektúrou jednotného designu, sieťou peších komunikácií a oddychových plôch
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

OV3

- Fh občianska vybavenosť
- Fp bývanie a ubytovanie

- Fn akákoľvek výroba, sklady
- Sc rekonštrukcia
- Sz priestor chápať ako priestorovú dominantu
- Vh jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia
- Ts zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech, prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Vu dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami a drobnou architektúrou jednotného designu
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
- Pp jednotne riešiť urbanisticko-arch. štúdiou

OV4

- Fh občianska vybavenosť
- Fp športová vybavenosť na plochách k tomu určených
- Fn akákoľvek výroba, sklady
- Sc novostavba
- Sz priestor chápať ako priestorovú dominantu, na ploche športu – ihriská pre všetky vekové kategórie
- Vh jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Vu dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami a drobnou architektúrou jednotného designu
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
- Pp jednotne riešiť samostatným projektom prípadne v rámci územného plánu zóny

OV5

- Fh vybavenosť vleku
- Sc novostavba
- Sz drobná štruktúra zástavby
- Vh jedno podlažie s možnosťou využitia podkrovia
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Pp jednotne riešiť samostatným projektom

CR1

- Fh vybavenosť rekreácie a cestovného ruchu v náväznosti na diaľkový privádzač termálnej vody
- Fn akákoľvek výroba, sklady
- Sc novostavba, na ploche hospodárskeho dvora PD Trsteník je nutná asanácia pôvodných objektov
- Sz štruktúru zástavby prispôbiť okolitej prírode
- Vh jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Vu sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržateľnými formami výsadiieb
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
- Kz na ploche určenej pre stanový tábor je koeficient zastavanosti 0,3, pričom do tejto plochy sú zahrnuté plochy hygieny, ihrísk a pod.
- Pp plochu jednotne riešiť samostatným projektom

SRZ

- Fh šport a rekreácia v zeleni
- Fp občianska vybavenosť
- Fn akákoľvek výroba, sklady, všetky formy bývania

- Sc novostavba, na ploche hospodárskeho dvora PD Trsteník je nutná asanácia pôvodných objektov
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Sz, Vu
- priestor chápať ako plošnú dominantu obce
- vybudovať ihriská v zeleni pre neorganizovaný šport v zeleni pre všetky vekové kategórie, dotvoriť drobnou architektúrou jednotného designu, sieťou peších komunikácií a oddychových plôch
- výsadbu nízkej i vzrastlej zelene prispôbiť potrebám ihrísk
- pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
- Kz 0,3
- Pp usporiadanie plochy riešiť urbanisticko-arch. štúdiou

S

- Fh vybavenosť športu
- Fn akákoľvek výroba, sklady, bývanie a ubytovanie
- Sc rekonštrukcia a dostavba
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Sz, Vu
- dobudovať ihriská pre ďalšie druhy športu
- sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržateľnými formami výsadiieb, výsadbu nízkej zelene prispôbiť potrebám ihrísk
- pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
- Pp usporiadanie celej plochy spolu s investičnými zámermi riešiť urbanisticko-arch. štúdiou

CN

- Fh cintorín
- Fn akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou cintorína

- Sc rekonštrukcia a dostavba
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
pri rekonštrukcii a dostavbe používať klasické stavebné technológie
nepripúšťa sa budovanie nových objektov súdobého architektonického výrazu
a použitých materiálov
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo
upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- Vu zeleň riešiť zodpovedajúcimi sadovými úpravami
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s
možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
- Pp celú plochu priestorovo riešiť samostatným architektonicko-sadovým
projektom, pri južnom cintoríne zahrnúť do riešenia časť verejnej zelene

ZV

- Fh verejná zeleň
- Fn akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou verejnej zelene
- Sc novostavba
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň
- Sz, Vu
doplniť pešími komunikáciami a oddychovými plochami, dotvoriť drobnou
architektúrou (lavičky, altánky, preliezky, lávky cez vodu, ...)
sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržiateľnými formami výsadiieb
výškovú a priestorovú štruktúru výsadiieb zelene prispôbiť aj požiadavkám
okolitých funkčných plôch
pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s
možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
- Pp priestorové usporiadanie plochy riešiť architektonicko-sadovou štúdiou

ZO

- Fh sprievodná zeleň tokov
- Fn akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou ochrannnej zelene
- Vu rešpektovať a podporovať prirodzené druhové zloženie porastov, vodný tok
ponechať v prirodzenom stave

pravidelné udržiavanie, čistenie prípadne spevňovanie jeho brehov a
príľahlých plôch

HZ

- Fh hospodárska zeleň
- Fn akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou hospodárskej zelene
- Sc dostavba
- Sz možnosť výstavby drobných stavieb
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
- Tv používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
- Pm používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň

PVS

- Fh poľnohospodárska výroba, výroba a sklady
 - Fn akékoľvek bývanie, občianska vybavenosť a vybavenosť iného druhu, ktorá nesúvisí s hlavnou funkciou
 - Sc rekonštrukcia
 - Sz zachovať štruktúru jestvujúcej zástavby
 - Vh zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
 - Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
 - Vu areál opticky izolovať zo strany navrhovanej IBV, ostatných navrhovaných plôch a od štátnej cesty č.III/05941 líniovou zeleňou
- pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

COV

- Fh čistička odpadových vôd
- Fp sklady a výroba
- Fn akékoľvek bývanie, občianska vybavenosť, vybavenosť športu, rekreácie a cestovného ruchu
- Sc novostavba
- Vh jedno podlažie s možnosťou využitia podkrovia
- Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
- Vu opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou

pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

TV

Fh technická vybavenosť vrtu

Fp odstavné a parkovacie plochy pre plochy CR a S

Sc dostavba

Ts prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°

Vu opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou

pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

18. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI A CESTOVNÉHO RUCHU

18.1. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Občiansku vybavenosť sústreďovať do centrálne situovaných plôch podľa návrhu urbanistickej kompozície obce a návrhu jej funkčného a priestorového usporiadania (výkres č. 4 – Urbanistický návrh – funkčné regulatívy).

Jestvujúce centrá občianskej vybavenosti obce Zábiedovo sú :

1. v mieste kostola, základnej školy až po Obecný úrad s kultúrnou sálou
2. v mieste objektu Oravského spotrebného družstva

Navrhované centrá občianskej vybavenosti obce Zábiedovo sú :

3. v časti Hámričky
4. na ploche navrhovaného administratívno- správneho centra obce
5. na juhu obce pri navrhovaných plochách IBV

Nedostatočnú občiansku vybavenosť je nutné skvalitňovať a rozvíjať na plochách k tomu určených.

10.1. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Rozvoj zariadení CR v intraviláne je možný len v dvoch navrhovaných lokalitách obce, vyznačených vo výkrese č. 4 – Urbanistický návrh – funkčné regulatívy :

1. lokalita pri vrtě
2. lokalita v areáli v súčasnosti nevyužívaného hospodárskeho dvora PD Trsteník

V ostatných častiach obce je možný rozvoj zariadení CR len v rámci rekonštrukcie jestvujúceho domového fondu na vyznačených zmiešaných plochách.

Pre podporu rozvoja turizmu priamo v obci je nutné zriadiť **informačné centrum**.

19. REGULATÍVY PRE VÝROBU

19.1.VÝROBA V INTRAVILÁNE

1. Výrobu je možné rozvíjať na vymedzenej ploche vyznačenej na výkrese č. 4 – Urbanistický návrh – funkčné regulatívy.
2. Maloroľníctvo je možné prevádzkovať v obci za dodržania nasledovných podmienok:
 - svojou prevádzkou nesmie narušovať spolunažívanie občanov - hlukom, pachom a znečisťovaním prostredia.
 - je možné ho prevádzať len na k tomu vymedzených čistých alebo zmiešaných plochách vyznačených vo výkrese č. 3 – Urbanistický návrh – funkčné regulatívy.
 - maloroľníctvo v intraviláne bude slúžiť pre uspokojenie vlastných potrieb a potrieb ubytovaných návštevníkov.
3. Pohľadovo exponované plochy výroby opticky izolovať hygienickou zeleňou.
4. Výroba a remeselná výroba na zmiešaných plochách a plochách IBV je možná len drobná, ktorá nebude rušiť funkciu bývania a rekreácie.

19.2.VÝROBA V EXTRAVILÁNE

Regulatívy zásad ekologického hospodárenia na pôde:

- podnik musí mať uzavretú sústavu hospodárenia s dostatočne veľkým zaťažením živočíšnej výroby najmä z hľadiska produkcie maštalného hnoja
- minimalizácia alebo úplné vylúčenie vonkajších vstupov
- monitoring znečistenia pôd nežiadúcimi cudzorodými látkami
- v rastlinnej výrobe uplatňovanie pestrej skladby plodín, dodržiavanie všeobecne platných osevných postupov ako predpokladu účinného spôsobu regulácie výskytu burín
- konzervácia kýmnych plodín iba prirodzenou cestou
- potreba znižovania honov ako predpokladu pre zabránenie infekčného tlaku chorôb a škodcov
- výber nových odrôd schopných úspešne obstať v konkurencii s burínami

- potreba vypracovania špeciálnej pestovateľskej technológie, v ktorej bude možné uplatňovať iba určité druhy povolených hnojív a pesticídov
- optimalizácia dávok živín
- obmedziť hnojenie dusíkom na jeseň na minimum a nehnojiť na holú pôdu a sneh
- obmedziť celkové dávky dusíkatých hnojív

Regulatívy ekologických postupov pre lesné hospodárstvo:

- rešpektovanie prírodných podmienok vyjadrených rozmanitosťou stanovišť (lesné typy z ekologického prieskumu lesa – Lesoprojekt)
- uskutočňovať obnovu lesa maloplošnými zásahmi
- racionálne využívať prirodzenú obnovu porastov
- smerovať k porastom zmiešaným a nerovnovekým
- vyhýbať sa celoplošnému nasadeniu mechanizačných prostriedkov
- nepovažovať chemizáciu za štandardnú súčasť hospodárenia a používať ju len zriedka a to v nevyhnutných prípadoch (hrozba a existencia kalamity apod.)

20. DOPRAVA, DOPRAVNÉ ZARIADENIA, PREPRAVNÉ VZŤAHY

20.1. JESTVUJÚCE REGULATÍVY DOPRAVY

Z hľadiska dopravy je obec napojená na štátnu dopravnú sieť miestnou komunikáciou - štátnou cestou č. III/05941. Táto komunikácia sa napája pred Trstenou na štátnu cestu prvej triedy č. I/59. Najbližšie železničné stanice sú dve. Jedna v Trstenej a druhá v Tvrdošíne, ktoré sú na železničnom ťahu II. kategórie SD č. 181 Kral'ovany – Trstená. Po r. 2015 sa uvažuje s jej predĺžením na hranicu s Poľskou republikou, čím nadobudne medzinárodný význam.

LIMITY :

- ochranné pásmo cesty tretej triedy prechádzajúcej obcou je 18 m od osi cesty na oboch stranách mimo zastavaného územia

20.2. NAVRHOVANÉ REGULATÍVY DOPRAVY

REGULATÍVY PRE CESTNÚ DOPRAVU :

1. Hlavnou dopravnou osou je jestvujúca komunikácia prechádzajúca obcou
2. Vybudovať nasledovné spevnené komunikácie:
 - prístupové v navrhovaných lokalitách IBV
 - prístupové komunikácie k navrhovaným plochám športu a rekreácie
 - prístupové komunikácie k navrhovaným plochám vlekov
 - prístupová komunikácia k navrhovanej ČOV a ploche výroby a skladov
 - prístupová komunikácia v najjužnejšej časti obce s navrhovanou otočkou pre MHD
3. Vybudovať 2 nové mosty cez miestny tok Zábiedovčiek a to v časti Hámričky a v mieste napojenia navrhovanej komunikácie na navrhovanú št. cestu (pre jestvujúcu a navrhovanú IBV) v najjužnejšej časti obce.
4. Ďalší most vybudovať cez nemenný tok pre navrhovanú komunikáciu vo východnej časti obce v mieste predĺženia jestvujúcej komunikácie

REGULATÍVY PRE STATICKÚ DOPRAVU :

Vybudovať spevnené odstavné plochy a parkoviská podľa návrhu :

- pri športovo-rekreačných a stravovacích zariadeniach
- pri administratívno-správnom centre
- pri navrhovanom centre obchodu a služieb v najjužnejšej časti obce
- pri jestvujúcich cintorínoch
- ďalšie parkovanie osobných vozidiel riešiť formou rozptýlených nízkokapacitných odstavných plôch v miestach ostatnej občianskej vybavenosti a na hlavnej dopravnej osi všade tam, kde to šírkové usporiadanie komunikácie dovoľí

REGULATÍVY PRE PEŠIU DOPRAVU :

- vybudovať lávku cez tok Zábiedovčik za jestvujúcou materskou školou a napojiť ho na navrhovaný peší ťah pozdĺž športovo – rekreačného zariadenia
- prepojiť peším chodníkom centrum obce v mieste objektu JEDNOTY s navrhovanou plochou športu a rekreácie v zeleni.
- hlavnú dopravnú os a všetky ďalšie komunikácie obce riešiť formou obytnej ulice

REGULATÍVY PRE HROMADNÚ DOPRAVU :

- zriadiť zastávku MHD pri navrhovanej športovo-rekreačnej ploche geotermálneho vrtu
- zriadiť zastávku MHD na konci Zábiedova v blízkosti navrhovaných plôch IBV a plôch pre občiansku vybavenosť, šport

SPOLOČNÉ REGULATÍVY :

Rôzne funkcie dopravy zvýrazňovať použitím rôznych povrchových materiálov, najmä rôznou štruktúrou a farebnosťou dlažby, prípadne jej kombináciou so živicovým povrchom.

21. REGULATÍVY PRE TECHNICKÉ VYBAVENIE ÚZEMIA

21.1. REGULATÍVY VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

21.1.1. VODNÉ ZDROJE A VODNÉ TOKY

Rešpektovať vodné zdroje a ich ochranné pásma

Jestvujúce i navrhované vodné zdroje obce s ich ochrannými pásmami sú zakreslené vo výkrese č. 3 – **súčasný stav a návrh krajiny**.

Limity činností vzťahujúce sa na vodné zdroje :

Je nutné sa riadiť rozhodnutiami príslušného úradu na úseku štátnej vodnej správy, ktorými sú určené pásma hygienickej ochrany I. a II. stupňa s podmienkami, za akých je možné vykonávať v príslušnom ochrannom pásme určité činnosti.

Limity činností vzťahujúce sa na vodné toky :

Vhodné činnosti

- Údržba a úprava jestvujúceho toku a ostatných vodohospodárskych zariadení
- Výsadba a doplnenie brehových porastov vhodnými druhmi plniami aj funkciu stabilizácie brehových častí
- Revitalizácia toku a navrátenie ich pôvodnej funkcie, pri zachovaní meandrov toku hlavne v dolnej časti povodia.
- Zabezpečenie ochrany živočíchov a ich prirodzeného prostredia na vodnom toku
- Krajinárske stabilizovanie tokov a zachovanie mokradi s ich charakteristickými prvkami.

Prípustné činnosti

- Meranie prietokov a dobudovanie vodočtov na toku v určených profiloch.
- Povrchové odbery, vypúšťanie vyčistených odpadových vôd z obecnej ČOV, MČOV a ostatné nakladanie s vodami v súlade so zákonom o Vodách a rozhodnutiami Vodohospodárskych orgánov.
- Úpravy vodného toku v obci a na toku s použitím prírodných materiálov za účelom stabilizovania toku, brehov, dna a zabezpečenia protipovodňovej ochrany.
- Dobudovanie premostení vodného toku s dostatočnou prietokosťou toku vzhľadom na storočné vody, dobudovanie spevnených brodov a priechodov cez vodný tok s využitím prírodných materiálov.
- Nesystematické úpravy toku z prírodných materiálov v extraviláne

- Rybolov na toku v súlade so zákonom o rybárstve.

Nevhodné a neprípustné činnosti

- systematické a nekontrolované úpravy vodného toku s použitím nevhodných materiálov vo voľnej krajine a v intraviláne
- nevhodné zásahy do koryta toku Zábiedovčiek a ťažba štrkových nánosov a pieskov bez povolenia.
- systematický výrub brehových porastov pozdĺž toku.
- povrchové odbery a vypúšťanie odpadových vôd a znečistených látok do toku a v jeho blízkosti v rozpore so zákonom o vodách a rozhodnutiami vodohosp. orgánu.
- manipulácia s ropnými látkami v blízkosti vodných zdrojov a vodného toku.
- používanie nebezpečných ochranných pesticídov pri ošetrovaní poľnohospodárskych plodín v blízkosti vodných zdrojov a vodných tokov bez ohlásenia.

Limity pre výstavbu:

- Vzdialenosť budov od obecného vodovodu je min. 2 m po oboch stranách potrubia
- Vzdialenosť medzi ostatnými podzemnými potrubiami inžinierskych sietí a vedením je riešená normou STN 73 6005
- Novovybudované prípojky musia mať samostatné meranie umiestnené vo vodomernej šachte, ktorá sa osadí na hranici pozemku majiteľa

21.1.2.ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

Navrhovaná kanalizácia je jednotná. Recipientom je miestny tok Zábiedovčiek.

Po vybudovaní kanalizácie a ČOV a ich uvedení do prevádzky sú vlastníci nehnuteľností povinní sa napojiť na verejnú kanalizáciu a v súlade s ekologickými zásadami zlikvidovať doterajšie zariadenia na likvidáciu odpadových vôd.

Limity činností vzťahujúce sa na ochranné pásma ČOV :

Vhodné činnosti

- ozelenenie areálu ČOV, sadové úpravy tvoriace optickú a pachovú bariéru

Prípustné činnosti

- umiestňovanie technických stavieb a ostatných stavieb nemajúcich zvýšené nároky na hygienu prostredia, v ktorých je pobyt ľudí len príležitostný

Nevhodné a neprípustné činnosti

- umiestňovanie obytných, občianskych a iných stavieb so systematickým pobytom ľudí

Obecná ČOV - dodržať normu STN 73 6707 - min vzdialenosť ČOV od bytovej zástavby musí byť 50m.

Malé MČOV - dodržať normu STN 73 6708

Ochranné pásmo medzi MČOV a bytovej zástavby je

- a.) objekty zakryté a odvetrané nad úroveň posledného podlažia - 1 m

b.) objekty zakryté bez vetrania	- 20 m
c.) objekty s volnou hladinou	- 50 m

21.2.REGULATÍVY ELEKTRICKEJ ENERGIE

Vysoké napätie

- a) Vybudovať nové trafostanice, prípadne prekládky jestvujúcich trafostaníc v lokalitách podľa výkresu č. 8 – Energetika - silnoprúd.
- b) prekládku VN vedenia v severnej časti obce riešiť v zmysle zákona č. 70/98 Z.z. § 20
- c) VN prívod k navrhovaným trafostaniciam riešiť podzemným káblom.
- d) Úpravy trafostanice riešiť v zmysle platných STN a zákona č. 70/98 Z.z. § 20

Nízke napätie

Všetky nové NN -rozvody riešiť uložením v zemi.

NN káblové vedenia riešiť zokruhovaním a prepojením na existujúce vzdušné vedenia.

Elektromerové rozvádzače pre jednotlivé odberné miesta umiestniť na verejne prístupných miestach.

Verejné osvetlenie

Pri súbehu a križovaní s NN a VN kábovými vedeniami dodržať ochranné pásma.

21.2.1.OCHRANNÉ PÁSMA:

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia, vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na krajný vodič. Táto vzdialenosť je nasledovná:

- pri napätí od 1kV do 35 kV 10m
- pri napätí do 110kV 15m
- závesné káblové vedenie od 1kV do 110kV je 2m na každú stranu od krajného vodiča
- podzemné káblové vedenie od 1kV do 110kV je 1m na každú stranu od krajného vodiča

Ochranné pásmo elektrickej stanice je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30m, kolmo na oplotenie, alebo na obostavanú hranicu stanice.

Ochranné pásmo trafostanice z vysokého na nízke napätie je vymedzené vzdialenosťou 10m od konštrukcie transformovne.

Zákon o energetike z 11.02.1998, vymedzuje súbor opatrení, ktoré treba dodržiavať v priestore ochranných pásiem.

21.3. REGULATÍVY PRE SLABOPRÚD

⇒ Telefónne siete

Pri budovaní ďalších sietí v obci telefónne vedenia uložiť do zeme.

⇒ Miestny rozhlas

Rozvody miestneho rozhlasu uložiť do zeme, reproduktory umiestniť na stĺpy NN - rozvodov.

Podzemné vedenia a zariadenia slaboprúdu je nutné rešpektovať. Pri započatí prípravy stavieb je nutné si vyžiadať súhlasy správcov týchto vedení a zariadení, prípadne požiadať o ich presné vytýčenie.

Ochranné pásmo vedení slaboprúdu :

Ochranné pásmo pre káblové telekomunikačné a oznamovacie rozvody je od krajného vodiča 1 m na obe strany.

21.4. REGULATÍVY ZÁSOBOVANIA ZEMNÝM PLYNOM

Objekty plynových zariadení sa budú napájať kolmo na plynovod pomocou prípojok z rovnakého materiálu ako je plynovod. Pred každým objektom bude umiestnený stredotlaký regulátor tlaku plynu spolu s plynomerom vo vetrateľnej ocelevej skrinke.

Rešpektovať jestvujúce STL plynovody v zmysle STN 386415, 386413.

Limity činností vzťahujúce sa na ochranné pásma plynovodov :

Ochranné pásmo pre stredotlaký a nízkotlaký rozvod plynu je minimálne 2m od plynovodu na každú stranu. V tomto pásme je obmedzená stavebná činnosť.

Ochranné pásma a stavebnú činnosť v nich stanovuje STN 38 6410.

22. REGULATÍVY OCHRANY KULTÚRNYCH HODNÔT

Pre pamiatky zapísané v ústrednom zozname kultúrnych pamiatok na Slovensku a ich ochranné pásmo platia regulatívy vyplývajúce zo zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

V Zábiedove sú to tieto dve národné kultúrne pamiatky:

Kaplnka por. č. 2067/1 v Ústrednom zozname pamiatkového fondu – ÚZPF

Zvonica por. č. 2067/2 v ÚZPF

Regulatívy :

- dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, každá stavebná činnosť musí byť v súlade s požiadavkami štátnej pamiatkovej starostlivosti
- zabezpečiť ochranu prostredia vyhlásených NKP. Prostredie nesmie byť narušené, resp. znehodnotené stanovením nevhodnej funkcie okolitých plôch, situovaním iných stavieb, a to aj podzemných v ich blízkosti a nevhodnými regulačnými zásahmi na vodnom toku
- chrániť a zveľaďovať zachované zrubové drevenice
- povinnosť ohlásenia prípadného archeologického nálezu podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v súlade s § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov

23. REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

V katastri obce Zábiedovo sa nenachádza žiadne chránené územie. V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody je však každé územie na Slovensku chránené minimálne podľa prvého stupňa ochrany. V zmysle tohto stupňa ochrany sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

- a) vykonávanie činností meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä na ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu trstia, rašeliny, bahna a riečného materiálu, okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom v súlade s osobitným predpisom,
- b) rozšírenie nepôvodného druhu rastliny alebo živočícha za hranicami zastavaného územia obce s výnimkou druhov ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo po dohode s ministerstvom pôdohospodárstva, druhov uvedených v schválenom lesnom hospodárskom pláne alebo druhov pestovaných v poľnohospodárskych kultúrach,
- c) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady,
- d) leteckú aplikáciu chemických látok a hnojív,
- e) vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka,
- f) likvidáciu geologického diela alebo geologického objektu,
- g) zasahovanie do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť,
- h) vyradenie ostatnej vodnej plochy a jej pridelenie do užívania na účely podnikania v osobitnom režime.

Ďalšie regulatívy ochrany prírody :

- uplatňovať druhovú ochranu rastlín a živočíchov
- zachovať sprievodnú vegetáciu vodných tokov
- zachovať podmáčané lokality a spoločenstvá vlhkých lúk v katastri
- zachovať štruktúry nelesnej drevinnej vegetácie (NDV) v poľnohospodárskej krajine

23.1.REGULATÍVY MÚSES.

Generel nadregionálneho ÚSES a regionálny ÚSES vyčlenili v záujmovom území základné prvky územného systému ekologickej stability.

Hlavným prvkom v riešenom území Zábiedova je regionálny biokoridor tiahnuci sa viac-menej smerom JZ-SV zhruba od Studienok na Bukovinu. Hospodárenie je potrebné prispôbiť ekologickej funkcii koridoru, prinajmenšom čo sa týka zachovania života živočíchov – pri závažných zásahoch rešpektovať doby mláďat, kĺmenia apod. V lesných porastoch doporučujeme podrastovú alebo výberkovú formu hospodárenia.

Ako miestny biokoridor navrhujem vodný tok Zábiedovčika aj s brehovými porastami. Tento hydrický biokoridor je v rámci katastra najvýznamnejší a hoci je vodnatosť nie je veľmi vysoká, z ekologickeho hľadiska je dôležitý aj ako nositeľ nižších foriem života. Hlavným opatrením je zachovanie charakteru toku, nenarušovanie dna, udržanie brehových porastov, zákaz výsypov odpadov do vodného toku.

Miestne biocentrum lesného typu navrhujeme v hrebeňovej oblasti Skorušinského pohoria zhruba od Osliého vrchu k Mikulovke, s rozšírením smerujúcim ku Skorušine. Lesné porasty sú tu menej narušované hospodárením, hoci práve sem bola vybudovaná nová lesná zväžnica. Porasty tu majú v niektorých častiach pomerne zachovalý prirodzený charakter a môžu byť vhodným útočiskom aj väčšej zvere. Pri hospodárení navrhujeme podobný prístup ako bol pre lesné porasty uvedený v regionálnom biokoridore s tým, že doporučujeme citlivejší prístup – napr. zvolením výberkovej formy hospodárenia.

Výmerou neveľkým miestnym biocentrom mokradného charakteru je súbor lúčok tiahnuci sa popri časti lesnej cesty a potoka Zábiedovčik. Nachádza sa tu viacero chránených orchideovitých rastlín. Na niektorých miestach možno pozorovať v rámci týchto lokalít umelé odvodňovacie kanálky, ktoré považujeme za negatívum. Lokality navrhujeme ponechať bez zásahov smerujúcich k zhoršeniu alebo poškodzovaniu prostredia, fauny alebo flóry. Možnosť zásahu pripúšťame v prípade silného náletu stromovej vegetácie.

Pre zvyšok územia katastra s výnimkou zastavaných plôch prijímame koncepciu tzv. interakčného územia. Jeho základnou charakteristikou je vzájomné pôsobenie rôznych zložiek krajiny na seba. Hlavné zásady pre obhospodarovanie tohto územia zahŕňajú zachovanie doterajšej štruktúry krajiny – aj s antropickým vplyvom v existujúcej miere. v prípade väčších zásahov je potrebné postupovať individuálne jednak z hľadiska terénu a jednak z hľadiska formy zásahu do krajiny. Zníženie negatívneho vplyvu doterajšieho spôsobu hospodárenia sa žiada najmä pri pasení dobytku, kde doporučujeme voliť iný

spôsob pasenia ako je košarovanie, pri ktorom dochádza k zničeniu vegetačného krytu a otvára sa tak veľká príležitosť pre eróziu, ktorá je v tejto oblasti závažným prirodzeným rizikom.

Pozri aj regulatívy zásad ekologického hospodárenia v krajine.

23.2.REGULATÍVY EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ.

23.2.1.VÝSADBA LÍNIOVEJ DREVINOVEJ VEGETÁCIE

Výsadba líniovej drevinovej vegetácie vo voľnej krajine prichádza do úvahy len v rámci sprievodnej vegetácie komunikácií. Funkcia tejto vegetácia je hlavne estetická. Príliš husté zárasty bezprostredne pri cestách sú nevhodné najmä pre spevavé vtáctvo.

23.2.2.VÝSADBA HYGIENICKEJ A IZOLAČNEJ VEGETÁCIE

Výsadba hygienickej a izolačnej vegetácie je nutná najmä pre areály poľnohospodárskej živočíšnej výroby. Vhodná je clona líniového charakteru formou striedania výškového a druhového. Pri výsadbe uprednostňovať domáce druhy drevín s izolačným a bioncídny účinkom, odolných voči znečisteniu životného prostredia, nadpriemerných produkciou fytoncídov. Sú to napr.: breza bradavičnatá (*Betula verrucosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), dub zimný (*Quercus robur*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), brest horský (*Ulmus glabra*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), borovica sosna (*Pinus silvestris*), smrek obyčajný (*Picea abies*) ai. Z krovitých drevín sú to: baza čierna (*Sambucus nigra*), kalina obyčajná (*Viburnum lantana*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), svíb červený (*Swida sanguinea*), vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*) a i.

23.2.3.NÁVRH PLÔCH PRE NÁHRADNÚ VÝSADBU DREVÍN

Plachy pre náhradnú výsadbu drevín sú v rámci intravilánu v priestoroch centrálnych parkových a športovo-rekreačných plôch, ako aj v okolí futbalového ihriska na severnom okraji obce.

24. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

1. Verejnoprospešné služby :

VPS-1 plocha administratívno-správneho centra obce

VPS-2 verejné priestranstvá

2. Verejné technické vybavenie územia :

Dopravné stavby:

VPS-3 plochy cestných komunikácií

VPS-4 plochy peších komunikácií

VPS-5 cestné mosty

VPS-6 lávky pre peších

VPS-7 parkovacie plochy

VPS-8 zastávky hromadnej dopravy

Stavby vodného hospodárstva:

VPS-9 čistička odpadových vôd

VPS-10 malá čistička odpadových vôd

VPS-11 vodojem

VPS-12 vodovodná sieť

VPS-13 kanalizačná sieť

Energetické stavby:

VPS-14 trafostanice

VPS-15 trasy elektrických vedení -silnoprúd

VPS-16 trasy elektrických vedení -slaboprúd

VPS-17 trasy plynovodov

VPS-18 prípojka k diaľkovému privádzaču termálnej vody

Na uskutočnenie uvedených stavieb je možné podľa § 108 zák. č. 50/76 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení neskorších právnych úprav pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Vo výkrese verejnoprospešných stavieb sú vyznačené graficky vyjadriteľné stavby mimo navrhovaných stavieb technickej infraštruktúry zakreslených v príslušných výkresoch.

Doplňujúce údaje

25. POUŽITÉ PODKLADY

Obstarávateľ poskytol nasledujúce podklady :

- THM mapy 1:2880 obce Zábiedovo
- THM mapy 1:5000 obce Zábiedovo
- mapy M 1:10 000 k.ú. Zábiedovo
- letecké snímky
- Zábiedovo – kanalizácia a ČOV, dokumentácia pre územné rozhodnutie, r. 1992, sprac. Ing. Šmál
- Inžinierske siete IBV Pod Homôlkou – Zábiedovo, výkres č. 2 - celková situácia stavby, projekt stavby, r. 1991, sprac. Agrostav – Projekcia Dolný Kubín
- Zoznam stavebných pozemkov – Pod Homôlkou, r. 1990, sprac. ÚHA okresu Dolný Kubín
- Zastavovací plán IBV – Zábiedovo, r. 1994, sprac. SAŽP Dolný Kubín
- Porastová mapa, PÚ L. c. Mikulovka, r. 1984
- Plynofikácia obce Zábiedovo – projekt pre SP
- Program odpadového hospodárstva obce Zábiedovo do r. 2005, schvál. 20.7.1997
- Projekt separovaného zberu obcí Brezovica, ..., r. 1999
- Projekt rozvoja Oravy (prezentácia podkladov a analýz na regionálnej konferencii v Slanickej Osade zo dňa 12. júna 2001)
- Obecná kronika
- Program obnovy dediny
-

Ďalšie podklady využité v prieskumovej a rozborovej časti urbanistickej štúdie :

- ÚPN-VÚC Žilinský kraj (Združenie VÚC Žilina, 1998)
- RÚSES Dolný Kubín (RNDr. Jana Ružičková, TILIANA Bratislava, 1994)
- program odpadového hospodárstva (POH) okresu Tvrdošín do roku 2000 (1997)
- štatistické údaje (okresné oddelenie Slovenského štatistického úradu v Dolnom Kubíne)

- podklady OÚ odbor lesného hospodárstva, ochrany prírody a poľnohospodárstva
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku (kolektív autorov, SAV Bratislava, r.1977)
- Orava - turistický sprievodca ČSSR (Ján Hencovský a kol., vydavateľstvo Šport Bratislava, 1990)
- turistické mapy (Vojenský kartografický ústav Harmanec š.p.)